

Sfarmă-piatră

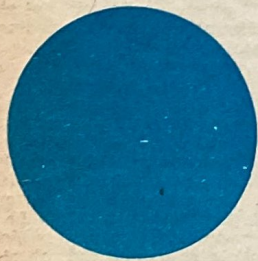
Director: Al. Gregorian • Redacția și Administrația: București I, Str. Domnița Anastasia, 16 • Telefon: 3,76.05

M A R E A
NOASTRĂ

Constanța:
Digul și farul

Știubei:
Bricul Mircea

LA MARE CEA MARE

„Programul Statului Etnocratic” cuprinde la capitolul V următorul pasagiu:

„Statul etnocratic va inaugura o puternică educație de împrietenire a poporului nostru cu Dunărea și cu Marea.

România nu e încă o forță maritimă și trebuie să devină în cel mai scurt timp.

Porturile noastre fluviale și maritime, transportul pe apă și casele de export sunt în mâinile levantinelor și ale evreilor.

Ele vor trebui românizate.

Cursul apelor indică drumul expansiunii noastre comerciale și spirituale. Indrumarea spre Occident însemnează acceptarea soartei nedemne de stat-satelit. Indrumarea spre Orient ne va duce la statul-stăpân.

Comisiunea internațională dunăreană va fi desființată.

Românizarea la Dunăre și la Mare e un comandament capital al statului etnocratic.

De această problemă se leagă marea misiune a neamului nostru în viitor.”

Trebuie să remarc că niciun program democratic nu cuprinde asemenea puncte și niciun partid de guvernământ n'a avut asemenea preocupări.

Trebuie să mai remarc că nici vreun partid naționalist din cele existente nu se preocupă de aceste probleme. Lucrul constituie o motivare, în plus a ideii că poporul nostru îi trebuie o puternică împrietenire cu Dunărea și cu Marea.

Apele sunt un extraordinar element de progres. O mare parte din războaiele istorice s'au purtat și se poartă pentru stăpânirea lor. Fluviiile și mările au fost decând lumea drumurile mărfurilor și ale idelilor. Imperiul egiptean s'a înălțat pe un fluviu și pe o gură de mare. Strălucirea Eladei a crescut odată cu mitul Venerei din spuma talazurilor. Imperiul Romei antice și al Bizanțului creștin s'au dezvoltat pe Mare. Tot astfel Spania medievală și Venetia, iar în epoca modernă Anglia, care a știut cu o ipocrizie unică în istorie să-și ridice pirateria atavică la prestigiul unei civilizații cu drept de a răpi totul tuturor. Și tot pe Mare, Ducele Italiei întemeiază sub ochii noștri noul imperiu pe urmele glorioase ale celui strămoșesc.

Mediterrana, care a fost Marea latinizată și a creștinismului, e miracolul unic al culturii și al civilizației omenești. Cele două focare ale genului european, Roma, metropola lumii antice, și Bizanțul, metropola lumii medievale, au respirat duhul ei de limpezime, de vastitate și austeritate. Misterioasele ei puteri de viață au fecundat antichitatea păgână și era creștină deopotrivă. Rasa latină e rasa scaldată de apele albastre ale Mediteranei.

Și numai noi, Români, dintre toate neamurile neolatine, sântem

singurul în conștiința căruia n'a pătruns încă însemnătatea marilor ape în dezvoltarea vieții de stat. Venim, e adevărat, din străfundul unor veacuri pline de turmele plaiurilor și de rarițele șesurilor. Istoria noastră răsună de tălângi și de ropotele sabelor, dar vântul acestei istorii nu umflă pe valurile vremii pânze de corăbii românești și catargurile gândurilor nu se înfig cu îndrăzneală în noianul apelor. Românul legendelor noastre e cioban și e plugar, dar niciodată marinar. El nu cunoaște seducția sirenelor din nemărginirea lichidă și nici aventura sublimă a plutirii spre ele.

Absența marilor ape din preocuparea românească se explică, firește, fiindcă tot lucrul își are explicația lui. Dunărea am avut-o și par'că n'am avut-o, iar Marea, pe care o cunoaștem din vechime mai mult ca păstori coboriți din Carpați pe drumul sării, a fost pentru noi o îndelungă incertitudine politică. E adevărat că din începutul încheierii noastre de stat, brațul puternic al lui Mircea cel Bătrân s'a întins „până la Marea cea Mare”, iar genul lui Ștefan Vodă știa precis ce însemnează apa, când bătea Brăila, Chilia și Cetea Albă. Dar gurile Fluviului nu le-am stăpânit continuu și gândul voievozilor abia deacum încoale va trebui să se lumineze înțelegerii noastre, trambiiță a unui destin mult mai larg.

Vieșitudinile istoriei ne-au făcut să privim în desăvârșită pasivitate vecinătatea Dunării și a Mării. Ele n'au fost pentru noi un drum pe care să mergem spre alte neamuri, ci unul pe care toate celelalte neamuri au venit la noi. Străvechile cetăți depe fărâmul Mării, sânt grecești fiindcă din părțile noastre vrăjea pe argonauți mitul lănei de aur. Arheologia Cetății Albe e o prodigioasă incrușare de urme ale civilizațiilor asiatice și occidental-europene. Genovezii și venețienii și-au lăsat amintirea până pe Dunăre în sus, la Porțile de Fier. Turmele și graul nostru îi atrăgeau, iar mărfurile lor nu le-am căutat la ei acasă fiindcă ni le purtau corăbii străine până aici. E un trecut de complectă pasivitate comercială, ce și-a lăsat dăra adâncă în indiferența noastră față de sensul apei, chiar azi când sântem stăpâni de drept la Dunăre și la Mare.

De drept, da; dar de fapt nu sântem încă stăpâni. Porturile noastre maritime și fluviale au până astăzi aspectul cosmopolit, pe care li-l găseam istoric și geografii din vechime. Avem abia un început de flotă militară și abia un început de flotă comercială. Marii armatori sânt în majoritate levantini; casele de export deosebite sânt străine. Până și luntrașii anonimi sânt recrutați dintr-o populație fără identitate. Negoțul la Dunăre și la Mare se face până azi de oameni cu pașaportul în buzunar. Venitul apelor noastre

a creat pe bogătașii fabuloși, cari apar apoi ca mari donatori în Atena și în Levant, sustinând cu banul nostru însăși instituțiile statului grec. România continuă să fie, ca în antichitate, țara lănei de aur; și în schimbul acestei generozități fără margini, avem dela prietenii noștri greci tragedia fraților noștri macedoneni. Conștiința demnității românești va trebui să modifice în curând nepăsarea condamnată, pe care o arătam în asemenea probleme de-o însemnătate ce n'ar trebui să-i scape nimănui dintre noi.

Dela războiul încoace, mai ales, un fenomen nou și-a făcut apariția în porturile dunărene și maritime: invazia iudaică. Armatori evrei, instituții de comerț evreiești în locul celor levantine. Avântul acesta se observă mai ales decând, dincolo de Mare, a luat ființă Palestina sionistă. Continuând cu aceeași condamnată lipsă de interes pentru ape, ne vom pomeni în foarte scurt timp că toate relațiile noastre cu Orientul se strâng în pumnul rapace al evreului.

Gurile Dunării și Marea ne aparțin de drept, dar nu ne aparțin de fapt. Dar problemele unei economii cu adevărat naționale nu se pot deslega în întregimea lor decât atunci când starea de drept o vom transforma în stare de fapt.

Românizarea vieții la Dunăre și la Mare este și trebuie să fie una din poruncile capitale ale României naționale.

Fluviul și Marea alcătuiesc gura prin care economia României va trebui să respire în largul lumii.

Trebuie să înțelegem odată că inaugurarea unei politici în acest sens e o lege elementară a determinismului geografic. Priviți harta țării! O cugetare a naturii și a destinului nostru vorbește parcă din ea. Toate râurile noastre izvorăsc din Nord, sfredelesc munții sau îi ocolesc și alegăre paralel spre Sud. Dunărea le colectează pe toate și le varsă în Mare, ca să le împingă mai departe, spre Mediterana.

De când e lumea și istoria, drumul apelor e drumul expansiunii popoarelor ce le stăpânesc. Și dacă e vorba de o expansiune a României viitoare, în orice înțeles voiti, ea nu poate avea o altă direcție decât cea indicată de uriașa nervură a apelor ce străbat pământul nostru. Omul se dovedește civilizată în măsura în care înțelege înțelepciunea fără graiu a naturii în mijlocul căreia trăiește și știe să-i utilizeze forțele în favoarea unei vieți mai înalte. Sânt popoare în Europa nefericite că n'au o ieșire la Mare și toată lupta lor se cheltuește pentru a dobândi un asemenea plămân de respirație. Noi îl avem ca o binecuvântare pentru organismul economic al acestei țări, dar nu știm încă să respirăm prin el! Ne convine să ne lăudăm că aparținem genului latin. Dar genul latin nu se poate concepe fără glorioasa și permanenta simbioză cu Marea, influen-

țându-se de puterea ei regeneratoare și admirând-o pentru a o domina. Desăvârșirea latinității noastre va culmina în această simbioză cu Marea.

Adevărul acesta l-a înțeles cu un simț genial Regele Carol I, a cărui figură epocală o evocă în buna lor carte recentă Mihail Polihroniade și Alexandru Cristian Tell. Intemeietorul regatului a inaugurat politica de expansiune românească spre Orient. Opera sa e formidabilă, văzută nu numai în proporțiile României mici, dar și în proporțiile țării de azi. Clădirea și modernizarea porturilor dunărene, transformarea Brăilei și Galaților în porturi maritime, zidirea Constanței și a Sulinei, aruncarea uriașului pod de fier peste Fluviu cu legătura trenului, iată lucruri de care țara cea nouă și mare n'a fost în stare până acum. Regele Carol I apare ca un executor testamentar și ca un răzbuțar al lui Mircea cel Bătrân și al lui Ștefan Voievod. Cât a creat el atunci, atât a rămas până azi, când, intrând și în stăpânirea Mării basarabene, am păstrat cu respect paragina porturilor depe litoralul ei. Dar din cât ne-a lăsat el, sântem datori să înțelegem marea indicație a expansiunii noastre viitoare.

E foarte adevărat că lucrurile de asemenea natură se încadrează în linia unui destin conceput glorios. Iar statul nostru postbelic, pe cât e de larg în întindere, pe atât a fost de lipsit de conștiința unui destin propriu și a unei misiuni proprii. Tot ce facem în el de două decenii încoace îl facem parcă fără niciun sens și fără nicio destinație. Lucrurile teame începe să se creeze decât sub bolta unui ideal de viață națională, iar pe cerul României Mari democrația haotică n'a fost capabilă să proiecteze conturul niciunei imagini și să aprindă focarul niciunei credințe. Trăim ca niște sateliți ai Occidentului renunțând, timorați, la propria noastră personalitate și la cultul propriei noastre misiuni.

Sensul vieții românești nu-l vom găsi însă decât în această misiune proprie. Iar această misiune nu poate fi aceea de sateliți ai Occidentului. E cu totul stupid și trebuie să o rupem odată pentru totdeauna cu felul nenorocit de a tălmăci latinitatea noastră ca un servilism față de Paris sau față de oricare alt centru apusean. Latinitate, în sensul nostru, care ne preocupă aici, însemnează simbioză cu Marea și domnie statornică peste imperiul ei mobil. Latinitate însemnează să fim făuritorii unei glorii noi, după modelul fără moarte al strămoșilor. Contactul nostru determinant în formarea spiritualității românești a fost imperiul roman de Răsărit. Noi sântem latini răsăriteni și misiunea noastră aicea este.

În conștiința, pe care ne-o vom face în legătură cu Marea noastră, zace însăși țaria misiunii noastre ca neam. Ne-au preocupat timp îndelungat râurile. Am jeli cu Mureșul, am implorat Olul, am bleșmat Prutul, am dorit Tisa și Nistrul. Vremea aceea s'a îngropat vîetește. Ale noastre sânt! Le avem pe toate în Dunăre și în Mare.

Un cântec nou se cade să ridicăm, aspru ca odgoanele încordate în uragan, pătrunzător și imperial ca sirenele vapoarelor. Cântecul Mării și al slavei românești.

Nichifor Crainic

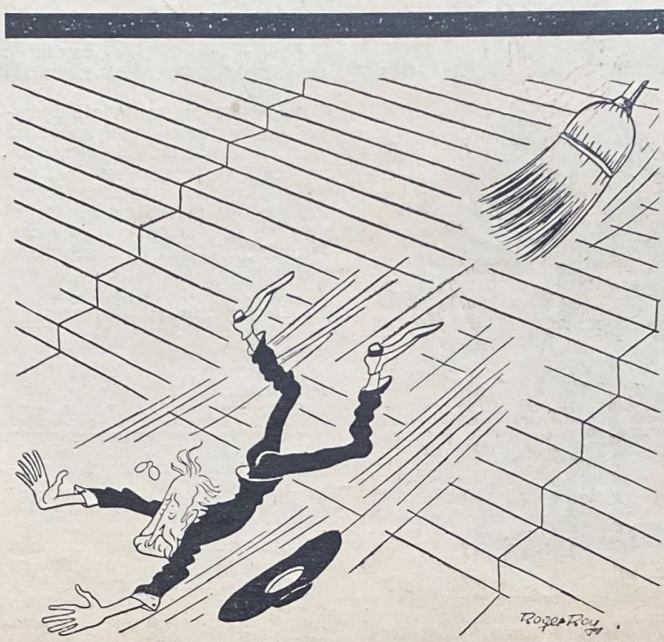
Escrocheria unui comunist

Un anume Geo Bogza, un tânăr de tristă notorietate, o haimana internațională, a plecat de vre-o câteva săptămâni pentru anchete în Spania roșie, ca trimis special (pe al cui bani?) al unei fițiței de un leu camuflată obrasnic sub titlul „Lumea... românească”.

Reportagiile trimise de acolo de pseudogazetarul acesta sunt de o ignoranță vastă și de o revoltătoare rea credință.

Nu le vom comenta aici. Ar trebui să recapitulăm toate crimele bolșevicilor dela Madrid și Valencia, să reconstituim toate profanările, toate distrugerile, toate jafurile bandelor comuniste, proaspete încă în memoria tuturor, și am avea nevoie de zeci de numere de revistă pentru acest îngrozitor bilanț. Ne-a uimit însă nerușinarea cu care „trimisul special” își bate joc în câteva reportagii de cei câțiva cititori ai folii dela București, scriindu-le din... Bilbao cum scriu eu acum, să zicem, dela Barcelona. Este și puțină inconștiență, dar e mare îndrăzneală aceasta, o îndrăzneală pe care numai escrocii o pot avea în asemenea împrejurări.

Bilbao, se știe, e încă de pe la mijlocul lunei trecute în stăpânirea naționalistilor, după ce a stat câteva luni sub tirul infernal al artileriei generalisimului Franco. Și ca să pătrunzi în acest oraș, ca în oricare parte a Spaniei franciste, de altfel, autoritățile militare și civile, de teama spionilor comunistilor, te verifică până în unghii. Am văzut chiar zilele trecute un gazetar naționalist plecând spre Salamanca. Avea cu el un sac de legitimații și recomandări dela d. Prat y Souto, reprezentantul juntei dela Burgos în România. Ori, în situația aceasta care e naivul să creadă că Bogza acela s'a aventurat să meargă în numele unei gazete bolșevizante și eu cartea de vizită a ministrului roșu, la Bilbao? Cred că nici un om serios din România n'a crezut prăpastia aceasta. Dar Geo trebuia totuși să-și dateze scrisorile din Bilbao. De ce? Simplu: fiindcă avea să vorbească despre basci, despre drama acestui străvechi popor de oameni liberi, și voia astfel să lase impresia că el este exact informat, că a văzut s'a documentat și a compus reportagiile chiar la fața locului. Mă rog, escrocheria a fost cu rost ticluită, mai ales că dările de seamă aveau un fond patetic... Căci de unde putea escrocii să arate mai bine, mai „exact” cum voește Franco „să radă de pe fața pământului pe basci”, cum putea să înregistreze el mai „corect” omorurile, distrugerile, gnuțelele care se spargeau în capul episcopilor, mitralierele care cosiau populația neapărată în plin câmp, și mai ales de unde, dacă nu „din Bilbao”, putea să arate, imbecilul, mai credibil cum chiar Dumnezeu însuși a fost pus în bătaia tunului francist, cum, printr'un monstruos paradox, Franco care pretinde că luptă pentru Christos, lovește chiar dansul cel dintâi în El, punându-se în conflict cu biserica bască, cu preoții și conducătorii ei! Așa a scris Bogza „din Bilbao” pentru ca gură cască dela București să spună: „băăă, ce criminali! Eh, o mai fi exagerat el domnu Cobza,

Pe scările Senatului

(Gringoire)

dar un fond de adevăr tot e!... Alege-s'ar praful de Franco și de toți naționaliștii din lume, că este toți niște escroci: una spun și alta fac. Cel puțin comuniștii ăia suntără cavaleri”.

Acum care este realitatea? De sigur că alta, cu totul alta decât aceea pe care o scrie cu roșu aventurierul nostru bolșevic.

Franco dacă mai e nevoie să spunem, nu numai că nu urmărește „să radă pe basci de pe fața pământului”, nu numai că nu e în conflict cu biserica bască și conducătorii ei, dar el a fost primit, cum au arătat chiar agențiile „Havas”, și „Reuter” care nu-i sunt deloc favorabile, a fost primit în capitala Țării Basilor ca Iisus în Ierusalim, și se bucură, încă dela începutul războiului civil, de sprijinul efectiv și total al șefilor bisericești basci.

Aceștea nu sunt simple afirmațiuni ale noastre. Sunt susțineri întemeiate pe documente.

Prin gentilețea d-lui Paul Bonny, directorul ziarului genevez „L'Action Nationale”, am fost puși în posesia unei prețioase broșuri tipărită din inițiativa profesorului Abbé Vincent de Moor dela institutul catolic din Paris sub titlul „Les évêques ont parlé!” (Au vorbit episcopii!). În această broșură sunt strânse douăzeci și una de scrisori prin care douăzeci de episcopi spanioli elogiază pe eroul Franco și binecuvintează acțiunea lui de salvare a Spaniei. Între acești înalți prelați creștini care susțin pe barbarul general fascist, sunt și cei doi episcopi ai Țării

Basilor: doctorul Mateo Mujica, episcopul Victoriei și Marcelino Olaeche, din Pampeluna. Iată, ei semnează împreună următoarea scrisoare adresată credincioșilor basco-navarrezii.

„Ceeace turbură și umple de consternare spiritul nostru de prelat al bisericii, este că unii dintre fiii noștri, credincioși doctrinelor acestora, au făcut cauză comună cu inamicii declarați și inversunați al bisericii. Aceștia și-au unit forțele lor cu ale acelora, și-au împreunat acțiunea cu a lor, și atacă sălbatice, cu ajutorul tuturor felurilor de arme ale morții, pe inamicii lor, care sunt propriii lor frați. Astfel se realizează în țara noastră—care fu întotdeauna țara păcii și a unității de spirit—cuvântul evangheliei, după care fiii se vor întoarce împotriva tatălui și fratele contra fratelui său.

„Și noi mai suntem desavantajați prin aceea că Evanghelia păcii nu conține războiul decât contra dușmanilor evangheliei și aici, țară catolică, cei care se omoară între ei sunt fiii aceleiași evangheliei.

„Prea iubiții mei fii: Noi, cu toată autoritatea cu care ne aflăm investiți și în forma categorică a unui precept decurgând din doctrina clară și ineluctabilă a bisericii, spunem: aceasta nu e permis!

„Nu e permis, sub nici o formă, pe nici un teren și încă mai puțin sub forma crudă a războiului, ultimul mijloc de care dispun popoarele pentru a-și impune rațiunile lor, a diviza forțele catolice în

fața dușmanului comun. Doctrina unirii în fața dușmanilor creștinismului, înainte de orice, pe deasupra oricui, propovăduia în mod repetat de către actualul Papă, în ordinul pacific al cuceririlor spiritului, în strategia apostolatului, în luptele albe din intruniri sau în munca legislativă, trebuie să se aplice în întregime, fără nici un fel de scuză în cazuri de război, unde se joacă totul, doctrine și idealuri, bunuri și vieți, prezentul și viitorul unui popor.

„Mai puțin îngăduit încă sau mai exact absolut neîngăduit e cuiva, ca după ce s'a divizat, să se alăture inamicului pentru a combate pe fratele său, amestecând astfel într'o oribilă promiscuitate idealul lui Christos și acela al lui Belial, între care nu e posibilă nici o conciliere. Și idealul—făcând abstracție de anumiți inși care vor poate să se păstreze intacti—este exterminarea dușmanului,—a fratelui în acest caz,—pentru că scopul urmărit de orice război e distrugerea adversarului.

„Și ilicitul atinge monstruozaitatea când dușmanul e acest monstru modern, marxismul sau comunismul, hidră cu șapte capete, sintetizează a tuturor ereziilor, diametral opusă creștinismului în doctrina sa religioasă, socială și economică. Și când Suveranul Pontif, în documente recente, lansează anatema contra comunismului și previne împotriva lui toate puterile—chiar necreștine—și îl semnalează ca berbecul distrucător al oricărei civilizații demnă de acest nume, faptul de a întinde mâna comunismului pe câmpul de bătaie, și asta în Spania și în această țară basco-navarră, atât de creștină, constituie o aberație, care se poate concepe numai în spiritele iluminate care și-au închis ochii la lumina adevărului!”

„Victoria, 1 Septembrie 1936”.

„MATEO MUJICA,
Episcop basc al Victoriei”
„MARCELINO OLAECHE
Episcop al Pampelunei”

Iar într-o a doua scrisoare către basci, Episcopul dr. Mateo Mujica scrie:

„Voi nu puteți coopera în nici un fel, nici puțin nici mult, nici direct, nici indirect la distrugerea armatei spaniole și a corpurilor sale auxiliare, „requetes”, falangisti, miliții comunale care, arborând adevăratul drapel spaniol bicolor, luptă eroic pentru religie și pentru patrie!”

Prin urmare, biserica bască, este cum vedeți cu totul de partea „distrugătorului” ei Franco și împotriva „apărătorilor” roșii dela Madrid, dela Moscova sau dela București. Scrisorile celor doi prelați catolici sunt clare. Și mai avem încă nouăsprezece dovezi de acestea la îndemână. Unde este atunci conflictul grav de care vorbește vagabondul marxist Bogza? Unde a auzit el pe Franco urlând împotriva „lui Dumnezeu și a legilor vechi” din Țara Basilor?

Aceștea sunt infamii traduse la cafenea în Valencia din ziarele și revistele roșii.

Așa înțeleg să-și informeze cetitorii gazetele democratice.

Cui îi place să fie prost, citească-le mai departe, până i-or albi ochii din cap!

Al. Gregorian

Avocatul creștin care nu merge să voteze lista naționalistă, e un trădător al breslei și al neamului!

Constanța

Ca să poți scrie despre Constanța, orașul asta cu nume de odrasla porfirigenată, trebuie să i te smulgi din viață, fugind de ea ca de acele otrăvuri albe, cu nume frumoase, și să o privești de departe în cartea poștală a inimii, așa cum auzi în găoacea sidefie a ghiocului, mai proaspăt parcă, fosnetul de mătase salină al mării.

În ceiace ne privește, prinși în soarele și aromele ei, ne vom căsni să-i smângălim o icoană stângace din câteva crâmpene de lumină și zăre, cioburi de nostalgie și colorii, și, pe deasupra, nițică poleială de suvenir și vis.

O anumită viziune ne îndeamnă să acordăm orașelor viață, a-titudinii, inițiative, stil, cași oamenilor; cu oarecare riscuri, am zice chiar temperamente.

Sunt orașe clausturate în zidurile propriului lor suflet, ca într-o armură, orașe meditative și dramatice; burgurile medievale precum și cele care li se aseamănă. Orașe nostalgice: cetățile arhipelagului elin și albele minuni de odinioară ale Spaniei. Orașe lirice prin excelență, luminoase și sonore ca stolurile de fete ori de grauri, precum sunt cele de pe coastele Mediteranei.

Am mai putea numi categoria a-celor orașe haotice, demonice, apocaliptice, precum sunt porturile internaționale și marile aglomerații americane. Prezentarea unui oraș din oricare din aceste categorii arbitrar închipuite este mult mai lesnicioasă decât a Constanței, care, din punctul nostru de vedere, este înzestrată cu o grea polyvalență temperamentală. Să ne lămurim printr-o metaforă. Constanța este un fel de roză a vânturilor — fără utilitate meteorologică. Deschisă spre toate cele patru zări, ea primește și risipește totul cu aceeași nepăsare; are din toate și nimic, fel de fel și de ni-mune. Inesizabilul acesta se cere captat din firimituri și drojii și pus în giuvaere și icoane.

Ne simțim datori, prin desolidarizare, să spulberăm dintru început o nedreaptă și leneșă prejudecată. Cei mai mulți dintre românii noștri își închipue și cred Dobrogea o provincie și Constanța un fel de cetățue turcească. Văd peste tot numai fesuri și geamii, rahat și șalvari și cadăne, ca într'un veritabil pastel microasiatic. Dacă le-o îngăduim nițel pictorilor — și asta numai în ceiace privește Balicul, — nu o putem tolera cu niciun chip amatorilor de exotisme literare. Se desfigurează un peisagiu, substituindu-i-se un fals specific, neglijându-se tocmai ceiace ține de adâncuri și esențe.

Și cu asta să trecem la ceiace ne preocupă.

Chiar dacă lipsește dogele care s'arunce în elul spondal în mare, Constanța este, prin destin, logodnica mării. Dacă vreți acte simbolice, aveți crucea Episcopului dela Bobotează și jerbele funebre pentru castelanii palatelor de mărgear din adâncuri dela ziua mării.

Am putea numi marea o coordonată biologică a Constanței; un element viu și esențial din ființa ei, nicidecum decorul inaderent și pasiv, magicul fundal de safir pentru comedia jocurilor solare din răsărituri și din asfințit. Altfel nu și-ar împleti atât de strâns destinul amândouă.

Așteaptă pe același țărnu cu femeile pescarilor binevestiri prin furtună. Geme laolaltă cu geamandura și năvile din radă, ostentive de larg și de valuri. Salută — ca țărani berzele, primăvara — panasele de fum ale vapoarelor și-și poartă același veșnic nedomolită nostalgie a chemărilor îndepărtate, cu fiecare ancoră care se ridică; sau se oglindește în clesatul verde al zilelor senine. Și uneori îți vine să crezi că orașul întreg nu-i decât o năframă fluturată spre larguri, uitată pe țărnu de o domniță de legendă obosită de nădejdi și de așteptare. Cons-

tănenii nu-și dau seamă de asta. Trăesc la răscruce de minuni ca pe un islaz oarecare. Marea chiar nu-i pentru ei decât o gărlă mai întinsă pe care merg vapoare și pe malul căreia poți să te faci ca harapii. Poate numai în clipele lor de dragoste, când ochiul împinge zările până dincolo de putere.

Tot așa nu știu ei că pășesc peste legende. Constanța se naște din mit și trăiește din el, ca dintr'o licoare alchimică de inepuizabilă substanță.

Povestea începe cu o fată de împărat, care fugise după un corsar ce furase niște lăna de aur, stropită mai apoi cu sânge de frate. Și zeii, în drum spre Leuce, ca să mângâie întunerecul lui Homer, se abăteau adesea din sbor pe aicea.

Undinele și tritonii făceau în apă hore și ghirlânzi și-i poți vedea și-acuma în hârjoana delfinilor. Dar acestea sunt lucruri care nu se văd întotdeauna și, ca nepăituit să devină icoană și contur, ți se cer minuni și haruri nenumărate.

Toate acestea ar merita mai mult decât o stenografiere fugară. Nouă ni s'au cuibărit în suflet ca niște bucurii răslețe și le păstrăm, noui și pure, pentru o proiectată monografie mistică a Dobrogei.

Viața prezentă a Constanței trebuie luată așa cum ți se oferă: cu armoniile și rănile ei cu tot.

Constanța se trezește odată cu soarele pe zare și cu zorelele pe zăplaz. Ele și cu cele de regina nopții îi acordă o frăgezime inedită de dimineață provincială.

Cazinoul pare atunci un Helgoland al păsărilor albe. Albatroșii sărută marea sau își fac rugăciunea de dimineață. Sborul lor de noruri albe închipue în văzduh hore pentru bucurii matinale. Și mi s'a părut că unul din ei a atins cu aripa fruntea de bronz și aură a lui Eminescu.

Când portul începe să freacă de muncă și viața ca un stup, vilegiaturistii, în haine multicolore și ușoare se grăbesc spre ultraviolete. Viața de vară a Constanței este mai mult a soarelui și a mării, deopotrivă. Orașul tot este o vastă floarea soarelui cu rădăcinile în mare. Tabieturile estivale ale constănțenilor de baștină nu se abat nici cu o iotă.

Am ajuns la un popas plin de

nedumeriri. Ce să spunem mai întâiu, care să semene măcar cu acele suvenir de scoici și mărgăle, care isbutesc, pe viscole, să aducă marea în casă? Sau ceva mai mult decât spun cărțile poștale.

Am putea zugrăvi multe. Cazinoul, svelt și splendid, același la toate nuanțele de lumină și umbre. Bulevardul și digul preumblărilor de pe la vecernii încolo, Farul veghiând intermitent și prelung la capătul mării adormite, Ghirlânzile astrale ale constelațiilor ce-și altoiesc în mare flacăra lor rece și înaltă. Cărdurile de vapoare sau stolurile de bărci albe cu pânzele umflate cuceritor și ager. Hula de amurg, aidoma ca într'o aquarelă de Stubei. Piața ce poartă melancolia statuării a lui Ovidiu. Vreți poate să știți ceva din viața de noapte a orașului, cu matrozi rebeli și fete poliglote? Nu vom spune nimic din toate acestea, ci, instalându-ne comod în autobuzele ușoare și albastre, nu ne vom opri de cât la Mamaia: evantaiul Constanței dintre Sighiul și mare. Un motiv în plus: singurul loc care mai păstrează urmă legendară. Măcar de curiozitate, căutați în Constanța pitorească a lui Ion Adam. Levantinii acestia cu imaginația secătuită de exuberanțele mitologice ale trecutului, au căutat mai mult la pânțele corăbiilor decât la cetățile de mărgear din fundul mării.

Cineva spunea că simbolul cel mai elocvent al lucidității este nașterea Afroditei din craniul confuz al mării. Ei bine, în sensul acesta, Mamaia este un fel de Afrodita. Geometria ei se armonizează cu a cerului și a mării.

Cinci sute de chilii albe, ca tot atâtea albatroși, se trezesc în fiecare dimineață cu fața spre soare. Spre soarele și marea ce-și lasă urmele și tiparele preutindeni: în destin, în inimă, pe fete.

Nu pot sfârși rândurile acestea sărace fără să mă gândesc la prietenul nostru Niță Mihai, care, iubind marea ca un corsar sau cel puțin ca un pescar de zece generații și adulmecând în larguri de vis aromele țărnușurilor îndepărtate și streine, se svârcolește pe jeratecul egiptean al Capitalei. Și trimite aici o amintire răcoroasă de briză, așa, de pe la vecernii.

Horia Nițulescu

PROBLEMA EVREIASCA IN FRANȚA

— Sunteți din cele 200 familii de miliardari?
— Da, sunt din cele 12 triburi....

(Je suis partout)

D. Iorga și drama înstrăinării noastre

Oricât de evident ar fi stilul de viață nouă pe care-l aduce tineretul, oricât de însemnată e contribuția lui pentru refacerea noastră morală și pentru pregătirea unei zodii mai propii neamului românesc, recunoașterile acestea nu ne împiedică să ținem în centrul admirației noastre cele câteva figuri mai vârstnice cărora le datorăm atâtea cuceriri înalte.

Dumnezeu a fost darnic cu noi și pentru fiecare dată ne-a trimis câte-o solie, câte-o conștiință uriașă care să stea la cârma minții noastre.

Așa a fost în trecut, așa este și astăzi: Avem în momentul de față câteva energii spirituale de atât de extraordinară tărie și atât de minunat dotate, încât numai prin recunoașterea lor ne putem lămurii conservarea aceasta unitară a unui popor pe care l-au bătut prea multe vânturi vrăjmașe.

Ne mirăm cum de este cu puțință prezența lor într-o societate atât de căzută și de mediocră, dar ne bucurăm din adâncul sufletului că prezența aceasta este reală. Fără acești mari bărbați, cine știe către ce țărături prăpăstioase s'ar fi îndreptat nava noastră. Ei au scormonit sufletul fiecăruia dintre noi, ne-au creiat ael spațiu în care ne mișcăm astăzi și-au făcut posibilă o respirație în sensul în care s'au neliniștit ei. Prezentul, în ceea ce am mai bun e opera lor, iar aspirațiile pentru ziua de mâine, aspirațiile noastre, își au matca în gândurile care i-au frământat. Așa în cât numai că o tăgăduire a lor n'ar fi posibilă, dar simpla încercare ar constitui un moment de gravă rățacire. Tineretul și-a primit crezul și inima din duhul acestor oameni, a căror dărnice pentru binele neamului n'a cunoscut măsură, și niciodată nu va putea să-și smulgă rădăcinile din aluatul lor. Naționalismul românesc are o linie de afirmare cu mult mai veche și numai urmând această linie putem fi integri în istorie. Datoria noastră este să ne ținem de jarul figurilor mărețe care l-au adus până la noi.

Iată, în clipa de față, din piscul celei mai înalte minți pe care o avem, soapă un fulger deschizător de drumuri, un fulger care a mai scăpărat și în alte dați când ne-am aflat la cumpănă grea. E cugetul marelui Nicolae Iorga, tălmăcitor al veacurilor de demult, sufletul în care sunt lămurite tainele noastre și vreile în care am stăruit. El vine pe dăra luminoasă a trecutului secular ca unul căruia i s'au arătat zilele de sbucium și aleaurile poporului nostru și care știe desigur, mai bine ca oricare altul, iocana ce ni se cuvine pentru ziua de mâine. Prin gândul său, seva vie a trecutului își deschide viziunea de mai târziu, printr-o legătură care să nu clinească nimic din ceea ce am fost. Numai pe acest drum putem rămâne în o-rizontul nostru și putem cultiva cu răsfăț veia românească.

Eu l'am văzut deunăzi la Iași. Venise acolo împreună cu alți cărturari de seamă să vorbească despre grijile care ne ucid și să caute un leac izbăvitor. Era un congres spiritual, congresul „Ligii Culturale”, ceva într-adevăr dincolo de programul vieții contemporane, preocupate exclusiv cu adunările politice și chefurile

de orice fel. Omul acesta, la a cărui activitate și a cărui operă n'ar putea să dea de rost o întreagă Acaemie pusă la lucru de dimineață până seara, și-a întrerupt ocupațiile sale și a stat trei zile să sfătuiască despre necazuri cari nu-l interesau direct. Il priveam vrăjit de energia cu care prezența sa sublinia importanța fiecărui cuvânt ce se rostea acolo și a clipelor care erau o adevărată mari. Il priveam conștient de rostul imens ce l-a avut și-l are în viața noastră publică, unde dacă se mai păstrează oaze nepuștite de viforul demagogiei și al democrației, ele se păstrează datorită d-sale. Cât de grea va fi fost lupta acestui om, împotriva prostiei și a excoicilor de orice fel, care cu vorbe amăgitoare și cu semne degradante, au luat cu asalt o lume de nevoiași! Cât de încordată stăruință, ca să facă să triumfe spiritul și valoarea minții, într-o vreme când o simplă cămașă pusă în vârf de băț, era un steag de o seducție irezistibilă! Și totuși figura sa era încă plină de bunătate și luminată de zămbetul celui mai sănătos optimism. I se citea și neastâmpărul care-l mână dintr-o culme într'ală, după căutări mai cuprinse de mințile noastre. Dar d. Iorga era o permanentă voință arcuită în muncă și cercetări.

Dincolo de lucrările congresului, își cheltuia clipele de strictă odihnă revăzând sfintele lăcașuri ale Iașilor sau cartierele care trebuesc romanizate. L-am văzut în timpul mesiei des-cifrând sau notând ceva și nu e fără semnificație să amintesc că atât de mult l-a furat popasul făcut la mănăstirile din Hârlău, că abia la ora cinci s'a îndurat să ajungă la Cot-nari, unde dela ceasurile unu era așteptat c'o masă întinsă sub cerul binecuvântat al acestui pământ moldovenesc.

O energie ce se risipește cu pasiune pentru plăcerile sufletului și pentru folosul celorlalți.

Dar la congresul „Ligii Cuplturale”, d. Iorga a afirmat necesitatea unei lupte și a precizat idealul cel nou al romanismului. Iocana jălnică a Iașilor, a târgului acesta căzut pradă în mâinile hoardelor galițiene cu toate odoarele sale, l-a răscolț până în adâncuri. Cărturarul prin graiul căruia a vorbit slova trecutului s'a pomenit dintr'odată în fața unei înfrângerii care e mai mult decât o rușine. Într-adevăr, cine-ar fi putut crede că era cu puțință să se ajungă până aci, ca însăși locul de temelie al credințelor și al istoriei noastre, să devină târg asiatic, să intre în stăpânire păgână? Nepăsarea ieșenilor și venalitatea conducătorilor, au predat în mâinile altora — ca pe un singur obiect fără valoare, cel

mai domnesc oraș al Moldovei. Desigur, cu un aer infect de mahala jidovească, Iașiul constituie astăzi o palmă pe obrajii României-Mari. D. profesor Nicolae Iorga cel care a pus din sufletul său la temelia țării, a simțit această palmă. Cum a fost cu puțință atâtea monstruozitate? Cine a îngăduit cu inimă lașă o asemenea rostogolire? Aici nu mai e vorba de o primejdie văzută în viitor, de o problemă politică sau socială, e vorba de însăși prestigiul nostru, de fala și onoarea unui popor, de însăși istoria noastră din care ne-am refugiat nevolnici pentru a face loc tezhelii jidănești.

Desigur, explicația există. E destul să ne gândim că Universitatea Mihăileană e un cub de ate și comunisti, de masoni ticăloși, care, de parte de a aduce vreo contribuție la cultura și civilizația noastră, și-au pus la dispoziție titlurile și rosturile lor politice și sociale tocmai pentru a sprijini elementul cotropitor. Aceștia sunt marii vinovați și absența lor dela congresul d-lui Iorga i-a denunțat și de data aceasta. Dar trebuia să vină acolo, și împreună cu ei toți ieșenii, și trebuia să se audă în tot cuprinsul românesc indignarea celui mai mare Român, rușinat de această penibilă întâlnire.

Cine a putut crede că d. Iorga n'a priceput în ce parte se află dușmanul nostru adevărat de astăzi, s'a înșelăat amaric. Cine a vrut să spună că d-sa n'a văzut primejdia ce ne amenință, a fost într-o gravă eroare. Permitea și revolta cu care a atacat înstrăinarea Iașilor în particular și celorlalte orașe în general, constituie nu numai o desmintire categorică, dar un mare semnal de luptă în fruntea căreia s'a așezat dărz și hotărât s'o ducă până la capăt marele cărturar.

D. Iorga a pătruns problema în inima ei și a luat un punct de plecare care legitimează revolta sa și a oricăruia bun Român. În fața unei căderi atât de umiltoare, când capitala Moldovei și-a pierdut rațiunea românească de a mai exista, nu mai sunt posibile târguile și amănările. Omul celei mai alese frunți, omul despre al cărui prestigiu e svon în toată lumea, a vorbit despre iudaizarea noastră, a vorbit cu mânie și cu tristețe și a arătat calea salvării. Va trebui să ne izolăm să ne despărțim pentru totdeauna de prietenii aceia asiatici care ne-au prădat atât de barbar și în izolare aceasta să refacem ceea ce am pierdut. Căutați sensul acestei idei rostite de învățatul om și în el veți găsi toată justificarea mișcării naționaliste, veți găsi cuvântul care o tonifică, dar și o dreptăți mustrare la adresa nepăsării noastre. D. Iorga s'a arătat

ingrijorat, îngrijorat de absența sentimentului nostru de onoare și de vitalitatea care ne lipsește ca Români și ca stăpâni ai acestui pământ. E o constatare cum nu se poate mai justă, și ea lămurește halul de mizerie în care ne aflăm. Problema romanizării orașelor noastre, nu poate să formeze preocuparea numai a unor partide politice care pot s'o și compromită. Ea intră în obligația întregului neam românesc, dacă neamul acesta mai poate fi definit după sensul istoriei sale. E o condiție de existență, spre a cărei împlinire se cere să acționeze toate celulele organismului prin contribuția ce o pot da. Fiecare, din câmpul său de activitate, să urmărească acest scop și sfotarea comună, dirijată prin arătări de om priceput, va putea să-și dea roadele.

Principiul izolării, e cea dintâi etapă în desfășurarea unei lupte care are ca obiectiv ieșirea din robie. Dacă se realizează etapa aceasta și dacă se vor realiza oazele de romanism în centrele de invazie jidovească, un mare pas va fi făcut.

Vom cunoaște puterea noastră de rezistență, spiritul de independență și posibilitățile de care dispunem. Izolarea e cea dintâi condiție de refacere, de înviore și de cunoaștere. Pe urmă se va mai vedea ce e de făcut.

Iată o clarificare a luptei naționale și a modului cum trebuie dusă. În principii acesta eu văd garanția biruinței de mâine. Fiindcă, — să fim înțeleși, — dacă nu vom fi capabili de această solidaritate inițială, — care în fond e o reacțiune formidabilă, însemnând cel mai organizat bolșoc, dar cu aparentă liniștitoare, — nu vom putea spera să ne salvăm pe altă cale.

Aici se pune la contribuție inima și VOCALIA DE ROMAN a fiecăruia și e vorba de o operă educativă cu totul posibilă.

În haosul în care ne aflăm, marele istoric, mergând pe linia destinului nostru, cere să reactualizăm faima și virtuțile trecutului. Dacă nu vom putea fi ceea ce au fost înaintași, orice sfotare e zadarnică.

Ei au apărut un pământ, o țară, fără tunuri și fără număr, numai prin țaria sufletului lor și a sentimentului de neam.

Din această orientare, eu am înțeles că mișcarea naționalistă nu trebuie să se desfășoare atât pe plan electoral, cât pe plan cultural.

Iată, direcția sănătoasă ne vine de la un congres cultural. Acolo a vorbit Nicolae Iorga, dela o tribună de dascăli și-l ascultau tot oameni care-i pricepeau gândul și cunoșteau drama pe care o trăim.

Pan. M. Vizirescu

Avocați creștini, vouă vă revine onoarea de a fi început lupta pentru romanizarea profesiunilor. Vouă vă revine și răspunderea continuării ei!

Bolșevicul (către spaniolii roșii): — Până la urmă, victoria va fi a voastră: Spania va fi stearsă de pe fața pământului.
(Guerin Meschino)

Faptă și răspundere

Multe ne e dat să învățăm din mișcarea avocaților dela noi.

Și, trebuie să o recunoșc, aproape fără să ne fi așteptat. Căci puternica reacțiune conservatoare în ideologia vechiului trecut, reacțiune care a animat și Junimismul, ne obișnuise pe bună dreptate să vedem în avocați o categorie socială ce se încadra foarte puțin în rigorile naționalismului nostru. În faimosul secol al XIX-lea, mai ales la noi, avocații au fost cei mai evidenti animatori și profitori totodată ai liberalismului și democrației.

Era și firesc.

Democrația distrugea la noi obiceiul pământului, pe care îl știe toată lumea atât de bine încât mai toate hrisoavele de judecată nu vorbeau de el decât prin aluzii laconice — și în loc aducea Constituția belgiană și Codurile napoleoniene, pe cari nu le cunoștea nimeni.

Peste țara patriarhală și organică se așeza statul juridic și abstract.

Primii și marii beneficiari ai acestor răsturnări pe cari le pricinuia la noi liberalismul, prin forța lucrurilor au fost și sunt avocații. Ei trebuiau să tâlmăcească, imensei „prostimii” în care se transformase deodată toată țara românească, principiile subtile ale acestor importuri constituționale și legislative din occident. Și aveau grije să le lămurească atât de încrecat sau să le încrece atât de limpede încât lumea să rămână și mai zăpăcită și clientela lor pe la judecăți și tribunale să crească și mai mult.

Ei câștigau astfel tot ce voiau pe o dublă cale: Politic, fiind până azi principalii animatori ai reformelor noastre constituționale, adică ai importului masiv de liberalism din apus, și deci principalul factor de organizare ai partidelor politice; până azi alegerile și parlamentul sunt făcute și dominate de avocați.

Financiar, fiind profitorii tuturor acestor învâlmășeli pe cari în majoritate ei înșiși le-au pricinuit, și fiind chemați în fața justiției ca să-i ajute pe oameni să le descurce...

Iată însă că în zilele noastre raportul acesta cristalizat de aproape un veac, se sfărâmă și se răstoarnă pe neașteptate.

Avocații sunt cei dintâi la noi cari arată ce imense posibilități avem în lupta pentru primatul românesc, chiar lipsindu-ne ajutorul indolent al Statului. Pornind semnalul luptei naționaliste tocmai pe tărâmul în care noi am pierdut mai mult în fața străinilor: acel al breslelor, mișcarea avocaților a dat un formidabil exemplu de transformare a principiilor naționaliste în faptă rodnică.

În lupta pe viață și pe moarte pentru izbânda noastră în propria noastră țară, mișcarea energică românească a barourilor din primăvara lui 1936 a fost un moment hotărâtor, de răscrucă.

El ne-a dat curajul imens al convingerii că pe tărâmul naționalismului, chiar înainte de izbânda deplină — adică de impunerea lui reală ca politică de stat, — putem realiza înfăptuiri hotărâtoare.

Bresla avocaților s'a arătat astfel una din întâile avantgarde ale naționalismului în marș: acela al faptelor.

Cum a fost posibil ca tocmai avocații, așa cum i-am văzut în trecut, să ne dea această magistrală lecție de faptă românească? Această răscrucă hotărâtoare o luminează tocmai protivnică acelei care-i fascina-se un veac, cum s'a putut face?

Foarte firesc. A crescut din însăși dualitatea existenței avocaților, al căror spirit dacă pe deoparte este ispitit de utopie prin abstractitatea învâlmășelii lor juridice, — pe de altă parte este îndreptat ca nimeni altul spre cunoașterea lucidă și întreagă a realității, prin însăși profesiunea

lor de speculatori zilnici ai tuturor greșelilor și dușmăniilor omenești.

Avocatul, — care ar trebui să fie un cap abstract prin învățătura sa — devine la școala vieții și a profesiei sale cel mai lucid realist.

Ca atare, nu se putea să nu se îngrozească de sumbra realitate pe care o însemnă la noi totala înstrăinare a breslelor noastre, — și să nu reacționeze.

Din această reacțiune, repet, am învățat cu toții imens.

Am învățat că fapta românească poate începe temeinic, până la măsurile de stat, din curajul nostru al celor puțini.

Fără să mai aștepte legi cari se pot eluda, în anul trecut, avocații și-au impus în breasla lor conducerea care le trebuie: cea românească și normele de organizare corporativă cari trebuie să fie firești în țara asta: cele românești.

Am învățat apoi că deși într-o paradoxală și rușinoasă minoritate în propria noastră țară, — în care nu suntem majoritari decât într-o singură și tristă categorie de viață: sărăcia, — totuși, dacă avem curajul acțiunii energice, putem înfăptui pe rând, fără sdruncinul reformelor totale, principalele desiderate ale naționalismului nostru.

E melancolic, e penibil, dar așa e: mișcarea de naționalizare a barourilor noastre și izbânda ei în anul trecut, ne-a dat îndrăzneala ca în propria noastră țară să și făptuim, nu numai să gândim românește.

Dar s'a mai întâmplat ceva, de curând: reacțiunea murdăra a așa zisilor „avocați români democrați”, în realitate imunde instrumente ale ovrismii care nu are curajul de a se arăta la lumina zilei.

Ne-am dat seama că în condițiile dramatice, necrutătoare, ale mișcării românești de astăzi față de imensitatea puterilor de întinerie ce îi stau în cale, — o luptă pentru noi nu e niciodată câștigată. Ne trebuie o energie de încordare aproape supraomenească, în stare să ne țină în fiecare clipă, gata de risipă fulgerătoare, ca destinderea unui arc de oțel, — ca să putem păstra cea mai mică izbândă.

Ceea ce noi am învățat, — avocații o știau și ei.

Riposta lor românească a fost într-adevăr fulgerătoare: Cei cari au avut cinismul sau inconștiența, — e tot una, — să facă pe slugile abjecte ale intereselor jidovești, au fost scoși în fața judecății forurilor disciplinare ale avocaților.

Și pedeasupra a venit tot atât de fulgerătoare ca și gestul de reprimare a tulburărilor pe cari le-au creat „democrații” la alegerile conducătorilor din acest an și avocaților: Romulus Georgeanu a fost condamnat cu suspendarea pe un an a dreptului său de a apare ca avocat în instanță; ciracul său, la nouă luni interdicție, — iar sinistru aiurist al demagogiei, Dem. Dobrescu, va fi șters din controalele avocaților, nu atât ca pedeapsă, ci pentru că incurcă inutil o profesiune cu care nu avea nimic comun decât titlul de pe cartea de vizită.

În clipa chiar când scriem aceste rânduri, el e judecat. Și trebuie judecat fără nicio cruțare.

E ceea ce trebuie să învățăm iarăși din aceste frământări: Naționalismul nostru tocmai aceasta îl trebuie pentru izbândă: să nu șovăie, să nu lerte să nu uite.

E acesta tocmai păcatul românesc cel mai des: am reacționat mai totdeauna prea cuminte, am iertat prea mult și am uitat prea ușor.

Însușirile acestora creștinești ne-au fost hipertrofiate cu dibăcie prin obicinuință, ne-au fost speculate fără scrupul, de toți cei cari au voit să se îngroșe din sângele nostru generos.

Obicinuința le-a pervertit într-o lăsa și stupidă tendință a noastră către compromis: „lasă, ce-a fost a fost, a trecut! ce să mai stăm noi să ne omorim?”

Perseverarea în această obicinuință, — pe care ne-au speculat-o nefast toți odioșii paraziți ce ne-au secuit vloga, — e o crimă față de noi înșine.

Trebuie să ne între în gând și să-i facem să o știe și dușmanii noștri din lăuntrul țării — mult mai primejdioși ca cei din afară, — și mai ales să o știe toate spurcatele cozi de topor pe cari și le găsim între Români: că există trădare de patrie nu numai în timp de război ci și în timp de pace; că există dezertare la înamic nu numai în război, ci și în vreme de pace; că acum, sub aparențele mai liniștite, noi ducem pentru România de mâine un război tot

atât de hotărâtor ca și cel pentru România Mare, pentru unirea tuturor Românilor...

Să ne obișnuim să îi socotim pe cei cari pactizează, — pe ascuns sau pe față — cu dușmanul în această înclăstare tăcută, surdă, dar cu atât mai grozavă, a naționalismului de azi, ca dușmani de țară.

Să-i deprindem și pe ei să-și dea seama de grozavia faptei lor de neascultare a glasului sângelui. Să n'avem iluzia că-i vom convinge prin predică. Conștiința lor amorțită cu opiiul vânzării n'o poate sgdui decât fapta: pedeapsa. Avem destule legi în țară încă după cari fărâmișorii eforturilor noastre românești pot fi pedepsiți. Judecata pe care a pornit-o Baroul de Ilfov stă dovadă că nu avem nevoie nici de violență pentru a pedepsi.

Sperăm că ștergerea lui Dem. Dobrescu din rândurile avocaților, — pe care o necinstește prin cinismul său demagogic, prin pactele sale cu ovrimea, — va veni și ea necrutătoare.

Și prin ea, — pe calea aceasta, va crește pentru fiecare trădător de azi al luptei pentru o soartă românească mai bună, conștiința răspunderii grozave pentru fapta lui abjectă.

Ovidiu Papadima

Rezultatele guvernării Blum în imagini

D. Blum: — De ce te plângi?... N'am redus decât cu 25% puterea de cumpărare a francului!

D. Blum: — Cum, nu ești satisfăcut... când timp de un an prețurile de detal au crescut numai cu 28% ??

D. Blum: — Ți-am dat de lucru, drier, la: Metlaoni, 19 morți; M'D'la, 4 morți; Bel-Abbes, 3 morți; Clichy, 7 morți!

— Pentru a acoperi deficitul, domnule Blum, trebuie să găsim până la finele anului, 30 miliarde și, în cursul anului viitor, 50 miliarde.

D. Blum: — Eu am iubit întotdeauna recordurile!...

— Cu devalorizarea dv., Domnule Blum, ne-ați redus averea cu 30%...

D. Blum: — Oho! Și încă nu mi s'a dat timp ca s'o fac și pe a doua!

— Sunt foarte mulțumit... și sper să fac lucru mai bun data viitoare!

(Gringolre)

Panegiric pentru democrați

E o soartă foarte tristă soarta omului politic al democrației. Despre această tristețe și despre bucuriile pe care le promite pentru noi sfârșitul ei, voi încerca să scriu aici. Se ascunde fără îndoielă și o bună doză de ridicul în destinul melancolic al omului politic democrat, una din acele melancolii teatrale care amintește uneori contrastul dintre imbrăcămintea și inima lui Pagliacci. Căci paradoxul n'a fost numai o exclusivitate teatrală sau literară, ci s'a dăruit elocvent și răsunător vieții politice din totdeauna, strălucind apogeic în zilele noastre. Istoria contemporană, crescută sub soarele incert al democrației, a dat naștere unei noi specii de vietuitoare pe care vremile trecute n'au cunoscut-o, pentru că fiecare ființă, ca să poată exista, îi e necesar un mediu prielnic. Mediul democrației a prilejuit cu o rară productivitate ivirea democratului, care s'ar putea crede că e o simplă derivație a speciei om, însă nu e în fond decât un produs cu totul nou și original. Democratul, ca animal politic (într'un înțeles foarte îndepărtat de acel *zoon politikon* aristotelic) e înglobat într-o eroare de neiertat în calificativul bine cunoscut de *om politic*. Ceea ce e fundamental greșit, deoarece integrându-l în sfera noțiunii *om* i se acordă implicit o tradiție istorică și socială, în realitate inexistentă. Pentru că nu văd ce ar putea să aibă comun d. Mihalache cu Menenius Agrippa și Colbert, sau d. Madgearu cu Luca Arbore și Sully. Apropierea e cu totul desonorantă pentru cei răposați și identificarea pozițiilor pe care le-au ocupat e una din insultele cele mai grozave pe care prezentul le-a acordat trecutului. Trăiește însă în fiecare perioadă istorică această sete lașă de a lavi ceea ce a fost, cu o desinvoltură care reprezintă limpede raportul inegal dintre cei ce pot lavi și cei ce nu se mai pot apăra. Așa încât apropierea dintre democrat și om politic poate fi pusă în socoteala acestui viciu nerușinat al oricărei contemporaneități.

**Avocați creștini,
strângeți rânduile
în fața năvălitorilor
străini!**

Fiți solidari, fiți tari!

Înainte însă de a trece mai departe aș vrea să delimitez strict noțiunea de *democrat*, care nu e așa cum s'ar crede, o unitate din masa celor ce votează în numele principiilor democratice. Alegătorii rămân încă legați de sensurile tradiționale ale istoriei, pentru că asemănarea lor cu *democrații* are limita numărul oamenilor la *anti-democrați*, ceea ce mi s'ar părea puțin exagerat. Democratul nu e tot una cu cei ce se bucură de victoria stindardelor democratice și tocmai această diferențiere îl așează într-o sferă aparte. Căci a fi democrat înseamnă a trăi pazărit pe spinarea unei gloate care te ține de-asupra având impresia că e condusă în mod necesar către destinele ei firești. Dar însăși această credință implică o nouă diferențiere între *om* și *democrat*. Căci credulitatea masei e o explicabilă tradiție întemeiată pe veacuri întregi de conviețuire care reprezenta raportul distinct dintre conducător și condus. Funcția de conducător era o calitate mai mult sau mai puțin perpetuă, uneori ereditară alteori bazată pe autoritatea unei dictaturi abile (Reichelleu, Mazarin, Colbert și ceilalți mari miniștri ai Franței) care se confundă întotdeauna cu interesul suprem al statului. Însăși caracterul de permanență al acestei funcțiuni cuprindea în el un înfrădăcinat înțeles de sacrificiu permanent pentru binele comun. Prioritatea interesului personal ar fi apărut ca o trădare.

S'a păstrat astfel în imensa suflare a celor condusi, cari alcătuiesc fondul anonim al istoriei, încrederea în misiunea sacră a conducătorilor. Iar când democrația s'a înscăunat pretutindeni ca o boală obișnuită, principiul guvernării poporului prin sine însuși, adică prin cât mai frecventa perindare a reprezentanților națiunii, funcția de conducător și-a păstrat aceleași înțelegeri. Astfel marea minciună a speciei democratice a trecut neobservată, ca o trecere numai dela un titlu oarecare la un alt titlu oarecare.

Diferența e însă catastrofală. Ceea ce se numește cu un termen atât de semnificativ: rotația partidelor la conducere, poate demonstra dintr'odată concluzia acestei diferențe. Căci a fi conducător într-o țară cu regim democratic e tot una cu a te agăta în crengile unui pom încercat din care ai vrea să culegi atâtă timp cât pot răbda de poftă cei ce-și așteaptă rândul dedesupt. Când ți-ai umplut bine buzunarele, cămășa și eventual o traistă, pregătită dinainte și când cei de jos și-au strâns pe rând cingătoarele până la ultima cataramă, cobori cu băgare de seamă, ca să nu se observe că ești de încercat și lei loc la umbra pomului, consumând în tihnă roadele ascensiunii.

Iată în această imagine aspectul întreg al regimului democratic. E imposibil de găsit vreo asemănare între sistemul de conducere al acestui regim și sistemul actual de dictatură sau cele anterioare. Căci

grija conducătorului democrat nu poate fi bunul mers al țării și ameliorarea situației politice, economice, etc., din moment ce această scurtă carieră care se numește guvernarea durează atât de puțin timp și uneori revine după cîte știe câți ani. Ar fi ridicul chiar să i se ceară unui om politic mai mult decât atât. Ar fi tot una cu a-i pretinde să-și împartă activitatea în două, ceea ce n'ar produce decât încurcături inutile.

Tragedia guvernantului democrat? Dar iată-o în grija pe care o are istoria de a acoperi sub tăcere toate numele acelor ce au trăit numai pentru ei înșiși. Nu e nimic mai trist, mi se pare, decât acest întineric nemilos care te prinde îndată după moarte deși ai ținut tu demult în mâini cârma unei țări.

Ridiculul? Dar iată-l rânjind mânzeste în parodia dăntuitoare a funcției de conducător demo-

crat. Efemerul guvernării și așteptările de haită antropoidă ale opoziției, ce vrei mai mult decât atât?

Mă frământă aceste gânduri în atmosfera de așteptare încordată care domnește peste țară în preajma apropiatului naufragiu liberal. Văd pândind din umbră nădragii albi ai d-lui Mihalache, gata să se aburce peste țară. Și aproape, cu falci croite pentru mestecat bugete, ovalul sinistru al d-lui Madgearu, măsurând cu ochelarii hămeșiți înălțimea crărilor cu rod. Alături, cu nasul freat prin fundurile tuturor licorilor, d. dr. (?) Lupu, stă să prindă sfârșurile lupoacei din deal pe care le nădăjduiește pline și alcoolice. Și, deasupra, condeii d-lui Rădulescu Motru storcând românism din democrație...

Poate fi ceva mai ridicul și mai tragic?

Vintilă Horia

O nouă „Viață a lui Iisus“

Despre viața de sacră îngemănare între divin și uman, între cer și pământ — sub semnul tăinei nepătrunse — a lui Iisus Hristos, s'a scris atâtea, cât nu s'a scris despre nimic în lume. Începând cu pana neagră a ereticilor primelor veacuri creștine, care a fecundat o diabolică și permanentă ofensivă literară împotriva lui Hristos. Această militantă ostilitate este susținută cu o drăcească încordare de două mii de ani.

Apogeul și l-a atins în veacul trecut, apogeul literar. Iar ceea ce se petrece astăzi în Rusia, cu răsunet atât de apocaliptic în Spania, este o normală concluzie practică a ceea ce a vrut, în genul și stupiditatea lui, veacul XIX. Cum însă, întotdeauna marile transfigurări istorice și spirituale, au crescut în raport direct cu nebunia satanică și vanătă din noi, apocalipsul bolșevic este o răscruce spirituală cu albe și semnificative nădejdi pentru viitorul creștin al lumii. Căci sângele vărsat din plin în răstimpul celor 20 de ani de teroare marxistă, a trezit în om spaimele sugrumării lui spirituale și iată-ne astăzi în fața unei febrile strădăni de afirmare creștină. Mai cu seamă în Rusia, acolo unde, în 20 de ani, a curs sânge creștin cât n'a curs în toată lumea în două mii de ani, a început o viguroasă mișcare religioasă. Care însă prezintă toate semnele unei serioase primejdii pentru unitatea bisericii ortodoxe. Cu acest aspect al lucrurilor ne vom ocupa altădată.

Acum era vorba de ofensiva literară împotriva lui Hristos. Această ofensivă a stărnit o vie contra-ofensivă care a limpezit multe din problemele subtile ale spiritualității creștine.

Să ne gândim la vasta literatură patriotică, adică la literatura primelor veacuri, opt veacuri creștine. Nu există în istoria lumii nici-o epocă atât de masivă, atât bogată! Această afirmație va părea dădăreptul absurd, fiindcă foarte puțini sunt a ceea care știu ce înseamnă epoca patriotică în raport cu celelalte momente de afirmare spirituală a lumii. Suntem obișnuiți ca dela Platon să sărim la Renastere, fără să ne dăm seama că acest nătlâng salt anulează tot ceea ce a cretat mai just și mai înalt genul omului.

Tot ce înseamnă lumină și floare

spirituală în această epocă, este un răspuns la ofensiva ereticilor împotriva lui Hristos și a Evangheliei Lui. S'a scris numai într-o apărare unui adevăr, deci dintr-o necesitate precisă. Nu s'a făcut așa dar literatură. Asta nu înseamnă că ceea ce s'a scris atunci n'are și virtuțile a ceea ce numim noi astăzi literatură. În ordine spirituală, dacă nu întotdeauna tot ceea ce este frumos, este și adevărat, dimpotrivă, tot ceea ce este adevărat este și frumos. Și astfel apărându-se și afirmându-se un adevăr, s'a făcut literatură. Toată literatura creștină veche poartă acest semn.

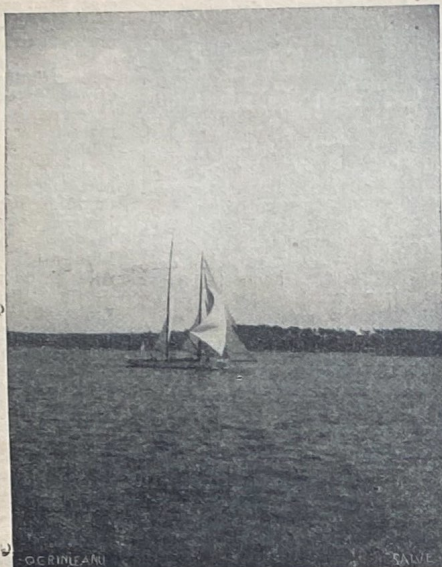
Literatura modernă creștină naște din aceeași necesitate — de-a sluji adevărul lui Hristos. Căci dela Marcion și până la Arthur Heulhard, cu idioata lui „Le mensonge chrétien”, Hristos a fost permanent răstignit într'un fel sau altul, iar tâlharul depe cruce și mironosițele au trebuit să-i apere permanent rana dintre coaste și lumina depe frunte. Asta a făcut Chateaubriand, asta a făcut Papini, asta a făcut, decurând, François Mauriac.

Neputința omului de-a-l înțelege pe Iisus s'a zbatut între negarea divinității Lui, cum a făcut Renan și toate secelele rationaliste și între negarea umanității Lui, cum fac secelele mistice. Francois Mauriac răspunde, se pare, sectelor mistice, prin „Viața lui Iisus” scrisă nu demult, și tradusă acum în românește de Pr. Em. Păsculescu-Orlea și de Const. A. I. Ghica. Autorul, vrând să afirme alături de divinitatea Mântuitorului și umanitatea Lui, îl face să-trăiască în cartea lui, așa cum a trăit în realitate, cu toată ființa Lui divină-umană, ceea ce uită mulți exegeți biblici. Și astfel Mântuitorul suferă și se bucură, se întristează și se obosește, doarme și odihnește, însetează și flămânzește și Apostolii Lui, ca noi toți. Sub toate aceste torturi ale trupului însă, domnește o pace adâncă și albă. Pacea Lui, Pacea Lui Dumnezeu, Ca să simți toate acestea trebuie să deschizi cartea. De aceea punem punct aici.

Un cuvânt frumos pentru luminoasă traducere și pentru „Cugetărea”, editura care are bărbăție să-l tipărească ne „Iisus”, când Geo Bogza este mult mai rentabil.

Nijă Mihail

POTSDAM

Pe lacul Havel

Dacă n'ar fi prea îndrăzneală comparația, aş putea spune că și Berlinul își are Snagovul său. Dar un Snagov de proporții impozante și foarte aproape: lacul Havel.

În ceea ce privește mijloacele de locomotie, Berlinul se clasează în fruntea marilor metropole mondiale. Tramvaie rapide, tren metropolitan și tren de centură (S-Bahn). În orice punct te-ai afla, nici odată nu ai impresia că ești prea departe de locul unde te reclamă interesele.

Dar rapidele mijloace de transport îți stau la dispoziție mai ales sâmbătoarea, când simți nevoia de a te refugia undeva, departe de șgomotul obositor al orașului. În câteva minute ești atunci, de exemplu, la Spandau, cartier periferic al Berlinului.

După ce rătăcești un sfert de oră prin Spandau, abuzând poate de amabilitatea trecătorilor cari de altfel îți stau oricând la dispoziție, ajutându-te să atingi mai ușor ținta călătoriei, găsești, în sfârșit, micul debarcader unde te așteaptă vapoarele societății „Stern u. Kreis”.

În ce direcție să pornești?

O scurtă examinare a itinerariului și o rapidă înmărire cu 40 a prețurilor afișate te duc la concluzia că o excursie la Potsdam, de pildă, nu este scumpă nici măcar pentru noi românii, cu valuta noastră scăzută: 6 ore de călătorie, circa 60 lei.

Te imbarci atunci pe vapoarașul care așteaptă sub presiune, alegându-ți un loc ferit de fum și la umbră, dacă ți-e frică de insolație.

Preparativele nu durează mult. Exact la ora și minutul din itinerariu, după un sunet scurt de sirena, vapoarașul pornește pe apa liniștită a Sprei, iar după un sfert de oră aluneci ușor pe oglinda lacului Havel.

Aici escalele sunt numeroase: La Gatow, la Wannsee — plaja de predilecție a berlinezilor — la Kladow, la Pfaunen-Insel...

Pe lac, sute și mii de imbarcațiuni de toate dimensiunile: toci — dintre care multe cu motor — bărci cu motor, cu pânze, mici yachturi. Până în depărtări, atât cât poate cuprinde ochiul, numai bărci. Fața liniștită a lacului este brăzdată, în lung și în lat, de dimineată până târziu în noapte, de mulțimea fericiților berlinezi.

Numeroasele plaje sunt viu colorate de costumele blondinelor neozigenate ce se prăjesc la razele binefăcătoare ale soarelui de Iulie.

Pretutindeni viață și veselie. Câci oricât de obositoare ar fi munca unei săptămâni de 48 ore, te simți răscut când primești răsplata unei singure zile plină de soare, pe lacul Havel.

Un clopot, o sirena, ultimele sârcoșii ale helicei și vaporul oprește la Potsdam, după ce și-a croit drum greu printre bărci și lebede.

Potsdam, reședința de vară a regilor Prusiei, a lui Frideric cel Mare, a împăraților Germaniei! Parcurgi, în gând, paginile istoriei, cu zeci și sute de ani în urmă...

Aici este castelul Sanssouci, unde Frideric cel Mare a locuit 39 de veri. Totul arată sobrietatea și modestia marelui rege prusian: camera sa de lucru, unde se află un manuscris al lui Voltaire și fragmente din testamentul politic al Regelui, scaunul în care a murit, bustul Regelui Carol al XII-lea al Suediei, câteva mobile în stilul francez și german al epocii, câteva peisagii italiene și tablouri de Watteau. În fine, camera locuită de Voltaire în cei 2 ani cât a fost oaspele Soveranului, decorată cu motive din fabulele lui Lafontaine și cu minusculul bust de porțelan al filosofului.

La Potsdam este și Garnisonkirche — biserica gernerzoanei — clădită în 1730, sub domnia Regelui — soldat Friedrich-Wilhelm I. În turnul ei se află cele 41 clopote, construite de Arnoldus Carsebohm. În cripta este mormântul lui Frideric cel Mare.

Gândul te transportă în epoca gloriei napoleoniene...

În Noemvrie 1805, acolo veghiară Friedrich-Wilhelm III și țarul Alexandru I, pentru întărirea alianței ruso-prusiene.

Tot acolo, în fața aceluiași mormânt și a veșniciei, Napoleon Bonaparte exclamă cu un an mai târziu: „Sic transit gloria mundi!”

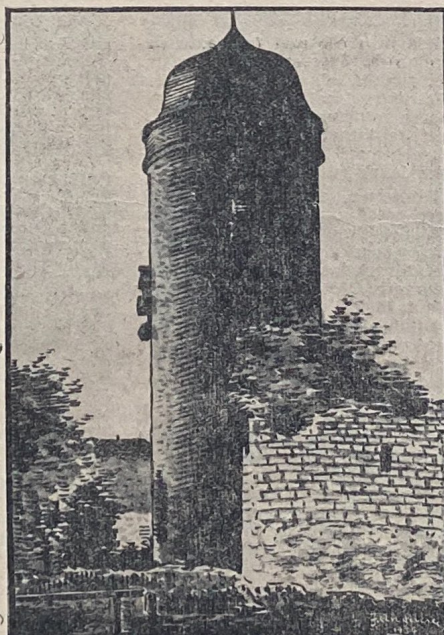
Așa trece și timpul. Căci, după ce admiri și visezi, după ce fixezi în gând și pe placa fotografică amintiri neperitoare, constăți că se apropie ora plecării ultimului vapor.

Pornești atunci grăbit spre port și, după o călătorie tot atât de plăcută pe lacul ce strălucește sub bătaia ultimelor raze de soare, debarci pe inserate la Spandau.

Incotro vei rătăci Dumineca viitoare?

Ion Angelescu

Berlin, Iulie 1937.

Ruinele cetății
Warburg.—Secolul XI

**Avocatul creștin
nu votează cu candidații
Sărindarului !**

REVISTA PRESEI EXTERNE

„Je suis partout” aduce sub semnătura domnului Jean Mellonnas, un frumos articol despre necesitatea unitii forțelor naționaliste din Franța. Articolul este intitulat „La France doit être unie”.

Ideile articolului se întinde pe liniile discursului ținut cu o săptămână mai înainte la Vel d'Hiv de către vigurosul Jaques Doriot.

Franța se află într'un ceas greu, comunismul o amenință turbat, un front al naționalistilor este un lucru care trebuie realizat, și încă destul de urgent. Acest Front trebuie socotit ca necesar de către toți șefii naționalistilor. „Dacă cuiva nu-i convine această unire, și dacă cineva s'ar găsi în Franța capabil de-a combate comunismul, fără concursul celorlalte forțe, eu nu pot decât să-l pun o întrebare: ce așteaptă pentru a o face?”

Și mai departe, Doriot dezvoltă părțile discursului său; vorbește despre familie, despre necesitatea acestui Front al libertății. Discursul acesta a avut o latură profund poetică.

Dar să vedem latura practică a problemei. Partidul comunist a salutat producția, a distrus economia, autoritatea. Cine s'a ridicat contra lor? Niciun partid, niciun om. Socialiștii și comuniștii reușii nu reprezintă decât 3.500.000 de voturi, cu alte cuvinte abia 30% din 12 milioane de electori francezi. Naționalii și antimarxiștii reprezintă 6.500.000 de electori, plus cei care se abțin ar putea face un bloc de mai mult de 8 milioane de electori, oameni care ne pot îndrepta. Pe aceste date trebuie să se bazeze faptele, pe majoritatea națiunii. În acest Front al libertății trebuie să se atașeze și radicalii; pentru apărarea libertăților toți trebuie să lupte contra guvernului dela Moscova.

Frontul libertății are datorită să dea instituțiilor toate șansele lor. Noțiunea de libertate într-o republică nu este incompatibilă cu cea de autoritate a guvernului. „Eu cred — spune Doriot — că dimpotrivă, pentru a menține libertatea pentru toți, trebuie un guvern care să aibă autoritate asupra tuturor”.

GRINGOIRE. Ocupându-se de căderea cabinetului Blum, d. André Tardieu crede că principala cauză a acestei fericite catastrofe este deficitul de 50 de miliarde franci pe care guvernul Frontului popular l-a dăruit Franței. O sută și unu ministe s'au succedat dela nașterea celei de a III-a republici și toate au căzut din voința corpurilor legiuitoare. Depline puteri pe cari d. Blum le ceruse și pe cari la rândul său le refuzase către lui Poincaré, Doumergue, Flandin și Laval, n'au fost decât o abilitate de retragere. D. Blum a vrut să cadă înainte de a începe lupta, simțindu-se învins de fapte, de întreaga perioadă de istorie care se cuprinde în aceste 12 luni de guvernare.

Contradicția dintre forma (capitalistă) și fondul (socialist) al guvernării Frontului popular, a fost fără îndoială una din cauzele prăbușirii. Cerând depline puteri d. Blum, voia să deschidă drumul erei socialiste, printr-o subită victorie a fondului asupra formei. Din fericire încercarea a eșuat.

Universitățile spaniole au hotărât să arate lumii întregi dezastrul pe care l'au pricinuit roșii în patrimoniul artistic al Spaniei, în zonele ocupate de ei. Facultatea de Filosofie și Litere din Salamanca va publica în curând un album plin de fotografii și documente. Explicațiunile vor fi date în mai multe limbi.

Mărturisirile lui Isaac Blumchen

"Le droit de la race supérieure" — așa e titlul unei broșuri semnată de ovreul Isaac Blumchen, în care sunt concentrate deopotrivă disprețul și ura iudaică la adresa poporului francez, și indirect, întregii lumi. Din capul locului trebuie să spunem că — în ce privește datele pozitive — autorul nu exagerază cu nimic; din contră, dela început și până la sfârșit, Isaac Blumchen se menține în marginile unei uluitoare sincerități. Tonul frazei însă deservă ceva din satisfacțiile vecine cu ipohondria, ceva din ce ar simți o biată jigodie ajunsă întâmplător stăpâna unui colț de pământ și ar vorbi a doua zi tuturor celor ce au batjocorit-o ori nu i-au aruncat cândva rămășițele dela masă... În fraza lui Isaac Blumchen, lectorul descoperă satisfacția specifică unui popor, care, de două mii și mai bine de ani, a trăit sub ploaia unui bine meritat dispreț ce venea din toate părțile, popor ce și-a tărit zilele lingând picioarele altora și, care dincolo de rangul de slugă, n'a isbutit nimic a fi — în afară de dughen pădăchios, hangiu prințându-și clienții cu arcanul, hotelier prin trupul propriilor sale fiice, samsar ordinar și etern dezertor — cu un cuvânt, un popor ce a gustat din plin amarul inferiorității, dar care acum își închibue că a scăpat din acest lung calvar, că devine "stăpânul lumii" și, în plus, că e o rasă superioară!

În tonul frazei lui Isaac Blumchen auzi pitigăiturile poporului jigodie... Un cercetător stilistic ar putea face un interesant studiu urmărind cum închipuirea bolnavă a culva șerpuește în cuvinte ce uneori — e drept — plac.

Dacă e evidentă falsitatea tezei: dreptul rasei superioare (ci-țește dreptul rasei iudaice) — și vom vedea de ce, încă odată, autorul nu greșește deloc când dă anumite statistici, date istorice, amănunte din viața oamenilor politici francezi, etc. Broșura, din acest punct de vedere, e instruc-

tivă pentru toți naivii, dela noi și de aiurea, care încă nu s'au conșinț de intențiile distructive ale evreilor. Un amănunt, pe care ținem să-l relevăm: fituica de mai sus este scrisă în 1914 (în idiș). Mă întreb: ce destăinui am avea dacă d. Isaac Blumchen s'ar apuca să mai scrie și azi. Să nu se creadă că broșura, fiind veche, e lipsită de actualitate. Lectorul nu are decât să dubleze ori să tripleze cazurile indicate de autor pentru a avea icoana exactă a Franței mult mai iudaizată astăzi. Dealtfel, broșura a fost reeditată (și tradusă din idiș) de cercurile naționaliste din Cracovia în 1934, ca o dovadă dovedă de actualitatea ei. Ascultați cum începe: „Enfin, le peuple juif est maître de la France! Les gouvernements et les nations reconnaissent le fait officiellement” (p. 1). Poporul iudeu, stăpân al Franței! — nu întâi, asta în 1914; ce vor fi zădărnici astăzi, când, președintele guvernului... francez este Leon Blum, ovreul din Vidin? Iată și cine conduce „cultura franceză”: „Université, directivile sale, programele — toate sunt în mâinile noastre; cele mai modeste manuale de școală primară cum și cele de cele mai pretentioase ale facultăților, le supun cenzurii noastre. La școală normală Superioară ca și la Politehnică, oamăni noștri (adică jidanii. N. R.) controlează totul, decid totul („contraint tout, décident de tout”).

O mare parte a editurilor care publică cărțile școlare sunt evrești, și profesorii indigeni (adică francezi! N. R.) trebuie să se supună gândirii noastre. Sorbona întreaga nu este devotată, College de France tremură înaintea noastră („tremble devant nous”). Și mai departe: „Noi am curățit istoria franceză de fasturile sale. Prin voiața noastră, indigenii francezi (e vorba de Francezii neosi, N. R.) ignoră sau veneagă secolele ce precedau sosirea noastră. Ei cred că Franța — înainte de epoca libertății evreilor — era cufundată în barbarie, în fanatism, servilism, mizerie. Istoria Franței nu este decât istoria cuceririi Franței de către Israel, începând prin intervenția lojilor masonice dela sfârșitul secolului XVIII, terminându-se prin apoteoza din sec. XX...” (p. 4) Nu-mi aduc aminte să fi citit undeva fraza mai ignitoare la adresa unui popor, ca cele de mai sus. După d. Isaac Blumchen, Francezii — în propria lor țară — nu îndepărtă decât rolul de „perfecti servitori, de perfecti valeți ai lui Israel” și „în nicio familie franceză nu veți găsi servitori și servitoare evreice. Toate familiile evrești sunt servite de către servitori francezi: rasa superioară, servită de către rasa inferioară”. Întreaga broșură ar trebui citată pentru a se vedea până unde merge autorul cu cinismul său. La tot pasul te isbești de fraze ca: „Noi (adică evreii) — noi suntem Republica, Libertatea, Progresul, Humanitatea, Omenirea viitoare” sau „Noi sântem Franța”...

Isaac Blumchen pleacă dela teoria că, dintre cele două popoa-

re: francez și evreu — Francezii constituie un popor inferior, menit să fie condus de către Evrei, deoarece ei sunt rasa superioară (!), înaintea căreia trebuie să se plece orice și oricine... Franța — continuă Blumchen — este o țară, ai cărei locuitori sunt incapabili să facă negoț, să se administreze, — o țară vacantă, bună de ocupat... Și, exclamă profetic: „Eh bien, nous le prenons!”.

Firește, „teza” lui Blumchen nu suportă nici un fel de discuție. E socot completamente falsă. În nici un fel de domeniu, spiritul francez n'a fost întrecut — dar-mite învins — de cel iudaic: nici în știință, nici în literatură, nici în filosofie, în nimic; poate numai în excocherii, dar asta este o superioară care coboară pe poarele. Le-o acordăm din plin evreilor într'un singur caz: s'ar putea discuta pretenția lui Blumchen: atunci când poporul francez ar fi pe pământul unei iremediabile decăderi. Și încă azi într'adevăr evreii stăpânesc o bună parte din bunurile Franței, și conduc destinele ei politice, nu înseamnă, nici că poporul francez este inferior și nici decăzut; ci, numai că așa zisa nobilime franceză se află într'un stadiu de înfiorătoare înstrăinare. Tot cești conti și marchizi poartă păcatele unei vieți încărcate de chefuri de destrăbălări, încât prea puțin mai sunt aceia care să prezinte încă blazonul vitalității franceze. Adăogați și deseale infirmități cu neamul lui Iuda, și veți înțelege de ce clasa conducătoare de azi este așa de puțin inflexibilă în fața valului de înstrăinare. Cu totul altfel se prezintă clasa de jos, țărâimea. Ca în orice țară, și în Franța, ea e ultimul rezervor de energie națională. Cândva, de aci trebuie să isbucnească reacțiunea. Refuz să cred că francezul veritabil — implicit țărânul — acceptă politica lui Blum, după cum refuz să cred că poporul francez e lipsit de simțul demnității, al onoarei ca să tolereze și mai departe desmățul aproape incredibil al lui Israel. De starea deplorabilă de azi, nu poporul francez este responsabil, ci pătura iudaizată, înstrăinată; pe ea o pot cucerii oricând evreii, dar nu înseamnă că va fi o victorie și asupra vitalității franceze...

În Germania, unde clasa de sus n'a decăzut așa de rău nici odată și unde spiritul de reacțiune a fost ținut în permanență viu, — „victoria lui Israel” n'a fost cu puțință. În Italia la fel. Cât privește despre Rusia, este o eroare să creadă cineva că cel mai tânăr popor, așezat masiv între două continente, va continua să mai stea sub călcăiul iudic. Avem convingerea că lupta de definitivă exterminare a Evreilor va porni de pe malurile Volgei. Tot ce au făcut Rusia a atins proporții grandioase, și când își vor da seama de răul iudaic, se vor răscula și vor nimici pe evrei așa cum nimeni nu i-a mai nimicit. Va fi un măcel imens în conformitate cu infinitul stepei. Trei caractere se întâlnesc dincolo de Nistru: infinitul stepei, infinitul răului iudaic și infinitul revoltei umane, încarnat în specificul rusesc. Pierea Evreilor din nemărginirea stepei va porni.

„Superioritatea” rasei iudaice rămâne numai în capul de ipohondru a lui Blumchen și a confrăților săi. Niciăeri și niciodată evreii n'au isbutit să predomine. Că uneori au deținut finanțele și au regizat politica unor țări — e adevărat. Ei au ajuns însă la acest stadiu, nu datorită inferiorității popoarelor respective, ci demenței câtorva miniștri ori prim miniștri, care, fie că erau străini sau înstrăinați, și numai prezentau deci nici un dig de rezistență. „Cucerirea” iudaică s'a spulberat a doua zi, căci, în fața reacțiunii, evreii și-au luat bagajele... Eroismul lor este asemeni pădchilor...

Toți Blumchenii din Franța, de aici și din întreaga lume să încețeze cu delirul cuceririlor; vor continua și de azi încolo să fie ceea ce au fost: slugi, dugheni pădăchiosi, hotelieri prin trupul filicel lor, lingăi — nu în case de oameni cinstiți, ca la degenerați, ale căror picioare buboase numai ei le pot suge, ori dezertori la vremuri de restriste. Așa au fost, așa vor fi; poporul jigodie.

Cât privește broșurile de solul celei citate, le mulțumim. Ele ne oferă prilejul să-i cunoaștem mai bine. În „superioritatea” lui Israel nu credem. În satisfacția lor de a stăpâni azi... lumea, noi vedem ceva din ce ar simți o biată jigodie ajunsă întâmplător stăpâna unui colț de pământ și ar vorbi a doua zi celor ce au batjocorit-o ori nu i-au aruncat cândva obșnuitele rămășițe dela masă... Dar jigodiile rămân jigodi și jidanii rămân și vor rămâne jidani, neputincioși, incapabili de fapte mari, sterili în artă și în ori și ce. Înnoată în apele nimicului, care îi va duce la fund: destinul rasei inferioare.

Vladimir Dogaru

Țara holdelor

În țara holdelor mănoase,
Se ondălează haturi largi de grâu,
Și rugăciuni aprinse și ploase,
Port pururi ploile la brau.
Păduri albastre, de porumb, bogate,
Își zornăie prelung armurile de lanuri;
Chiu dimineți de muncă 'n saie,
Și doar belșuguri cresc pe bărganuri.
Stă câmpul răzimat în zări
Năltând primos spre Prontie din spice;
Zefirii, lipăie pașii pe cărări
Pierzându-se șagălnic pe colmei.
Het, ziua n'reagă fără de hotar
Holdele tot umbliă vagabonde;
Doar noaptea cornul lunii tutelar
Le-adoarme, — dus — în solitudinile
blonde.
Mi-i sufletul întins cât șesul meu!
Nici vâi și nici coline,
Și totuși culmi și vâi, urc și cobor
[mereu].
În preajma mea s'în mine,
În țara holdelor e numai vară, vară
Și freamăt verde fără de popas;
Iată Doamne! Un colț curat de țară,
Aici pe bărgan a mai rămas.

Petre N. C. Paulescu

Teatrul de marionete
(Guerin Meschino)

Biserica luptătoare

Răspântie de lumi, noroade și veacuri, România tinde să devină azi și răspântie de istorii, cruce de destin. Un veac nou miște în zări într'aurite de legendă și vis — și sufletul românesc mi se pare a fi din ce în ce mai mult vrăjit de chemările acestui veac. Noroade întregi se străduiesc să-l descifreze sensul și-l strigă cântarea peste frământările vremii. Dar Neamul care va reuși să înțeleagă și să înfăptuiască integral semnul noului veac, acela va fi deschizător de istorie pentru toți. Că așa e scris în cartea zodiilor, ca toți să caute zăriștea trăirilor viitoare, dar numai unul să aibă cheia care deschide poartă luminoasă spre „gura de raiu” a vremurilor ce or să vie. Așa e scris în cartea zodiilor, ca — veac de veac — prin succese autorealizare a Neamurilor — să se desvâlue adâncuri din ce în ce mai semnificative, — și lumini mai clare asupra misterului vieții — citorit la început de veac, în mijloc de iluminări paradisiace.

Oare n'a sosit vremea — ca să căutăm cheia veacurilor, în sânul năzuințelor noastre? Oare nu e timpul ca, prin iluminarea transfiguratoare a specificului românesc, să punem stâlp de răspântii istorice — la începuturile acestui veac? E un gând pe cât de îndrăzneț, pe atât de fecund. Prea mult am suferit, ca să desnădăduim de destinul românesc. Noi știm — și asta o știm cu siguranță — că suferința crește — în revolte și speranțele ei — piscurile creației celei mai luminoase. Apăsarea mormântului este pentru noi cei ce credem în Inviere — chezașia învierii Neamului românesc.

Și elanuri tinerești — în fanatismul jertfelnic al credințelor celor de peste veac, au pornit, în pas cadențat de biruință, să bată din nou la porțile istoriei, la porțile destinului românesc. Ca odinioară strămoșii cu gând roman, inimă dacă și duh creștin. Dar bătaia lor va fi mai puternică: măciucă roștologită cu toată puterea de răsvrătire a năzuințelor noastre mi-

lenare, ca să spargă, în hăuit imens, poarta veșnicilor terestre. Ruine vechi cât veacurile noastre românești, și chiar mai vechi decât acestea, se cutremură; spre slavă se ridică duh de îndărjire și de credință românească. Duhul trecutului se frământă în inima prezentului, pentru ca — sub dogoarea viitorului — să se închege, trăinică peste veacuri, zidirea vredniciei românești. A vredniciei românești spirituale.

Și totuși mai stăruie și azi nedumeriri și desnădejdi nejustificate. Nedumeriri în ce privește rostul Bisericii ortodoxe în această tendință de autoiluminare a sufletului românesc.

Ele vin din perspectiva greșită asupra rostului din trecut a Bisericii noastre ortodoxe, perspectivă care o privește ca instrument cultural și conservativ al Neamului. Nedumeririle acestea nasc în mod natural și desnădejdi fatale. Căci sub bolta ocrotitoare a Bisericii ortodoxe, nu poți desnădădui de destinul românesc. Dar în afară de ea, da. Glasurile acestor nedumeriri sunt din ce în ce mai răsunătoare. Biserica se dovedește a fi o realitate, care se ridică deasupra frământărilor actuale, coordonându-le și îndreptându-le spre sensul lor zenitic. Ea crește mare și neînfrântă din însăși substanța românească. Pentru ca mâine să fie fereastră românească deschisă spre zarea strălucirilor cerești, dar și a gloriilor istorice.

Să nu ne înșelăm: — nu forța brută sau imperialismul absurd crează istoria — ci forța spiritului; nu ciocnirile expansiunii orizontale vor zălogi timpul veșniciei — ci răvna adâncilor rodnice — a înălțărilor spirituale. În acest sens se îndreaptă truda istorică a prezentului românesc. Bine înțeles nu a prezentului democratic, care nu mai românesc nu este. Tineretul „își oferă de bună voie legiurile sale ofrandă domnului Hristos. Eu sunt incredințat că Duhul Sfânt, care asistă permanent zbuciumului acestei lumi, inspiră tainicele-i îndemnuri de viață nouă unor astfel de mișcări. Ii rămâne Bisericii sarcina de a îmbrățișa ofranda și de-a cultiva florile pentru rodul unei Românii renăscute în Duh”. Sunt cuvinte care ard — așa cum de foc — numai citoritorul spiritual știe să picure peste țară — în slove al României de mâine, Nichifor Crainic. Ele trasează calea unei generații, destinul unui Neam, dar și îndemnul unui imperativ bisericesc. Dorul de transfigurare a Neamului se înalță năpraznic spre zările spirituale ale ortodoxiei, lovindu-se în infiriparea sfântă de

puterile ei isvorătoare de har. Biserica neamului va primi ofranda acestui suflet? Și îi va ajuta astfel să se înalțe pe piscuri de istorie, dar și de eternitate? Trecutul nu ne desminte această încredere. Dar prezentul? Cine vrea să se convingă de răscrucea pe care o trăim — să citească din nou — cu atenție comunicatul Sfântului Sinod în definirea relațiilor intime dintre Neam și Biserică — și să descifreze din atitudine fermă luată față de francmasonerie semnul prin care se prevestește reînvierea în Duh a României de mâine. Pe de o parte o descătușare de puterile întinericului; pe de altă parte o afirmare categorică a puterilor harice ortodoxe. Neamul freamătă. Destinul românesc strălucește pe culmi. Căci biserica își coboară harul asupra inimărilor prezente, cari vor fi izbușirile de lumină ale viitorului.

N. Mladin

A apărut

ISTORIA ROMÂNILOR

(CAVALERII) VOL. IV

de N. IORGA

450 pagini cu 72 ilustrații în text

Cezar Papacostea

A trecut un an peste moartea celui mai mare umanist român. La 4 Iulie 1936 s'a stins brusc cel ce dăruise literaturii și filosofiei opere de neîntrecută adâncime și chibzuială. Ni se pare inutil să plângem peste mormântul acesta mare. Căci moartea poate fi uneori mai dărnă decât viața. Legat de lutul existenței lui, Cezar Papacostea a trecut prin lume modest, încercuit într'un cadru de strâmtă celebritate universitară, călcând fără zgomot, dornic de singurătate și tihnă, așa cum e orice cărturar adevărat. Moartea i-a depășit dintr'odată hotarele pe cari și le croise singur, proiectându-l în nemurire.

Cezar Papacostea nu mai e de mult printre noi.

Însă duhul lui plutește nestins între filele cărților pe cari le-a scris și va pluti așa, imens și odihnitor, integrat firesc în sufletul fără moarte al țării. Cei ce vor să priceapă înțelesul adânc al românismului pur, să privească în fața strădănia lui Cezar Papacostea.

„Un splendid album...”

Așa îl numește critica din revista „Sfarmă-Piatră”. Critica adevărată termină astfel: Cetiți albumul Das Deutschland Adolf Hitler, fiindcă veți vedea ca într'un film fizionomia unui popor salvat de o la moarte apropiată, de voință și geniu unui sinur om”. Albumul se vinde la cele mai însemnate tutungeri și chioscuri din Capitală sau la depoz. Nicolae Martosoni București Str. Domn. Anastasia (Belvedere) 12, prin poștă cu 10 lei

TOATĂ ȚARA
ROMÂNEASCĂ
PREFERĂ
COLECTURA

GHEORGHE

BUCUREȘTI
CENTRALA-LIPSCANI
83-85

STĂNOIU

CARE FACE
MILIONARI
LA TOATE CLASELE

Provincie, mandat (cec) postal sau ramburs

Note, polemici, înfierări

Arhitecții recunoscuți...

Cu excepția barourilor, unde avocații români-creștini au reușit, în sfârșit, să stăvilească invazia străinilor și să asigure drepturile elementului autohton, încolo nicio altă categorie profesională din această țară nu a putut rezolvi pînă acum problema proporționalității numerice dintre români și metecii năvălitori. Mișcarea diferitelor organizații de bresla a reușit numai să afirme desideratul rominizării.

Presiunile și rezistența celor interesați au împiedicat însă în mod sistematic aplicarea lui. Iar Statul, care are datoria să intervină pentru restaurarea drepturilor uzurpate ale populației majoritare, pînă astăzi n'a făcut nimic în acest sens.

Situația rominilor continuă să fie dezastruoasă și disperată în toate ramurile de activitate.

Avem sub ochi tabloul arhitecților recunoscuți, îngăduiți a profesia pe... baza dispozițiilor tranzitorii ale legii din 12 Mai 1932.

Ciți români credeți că numărăm în el? Falsuțeci și unu, față de 76 străini!

Verificați și dv.

BUCUREȘTI

APPEL EMIL, Asquini Victor, BERGER ROBERT, Boboc Ștefan, Cerkez Grigore, Clejan Herman, Dobrescu Anghel DOLINSKI LUDOVIC, DUSZENKO CAZIMIR, FACKLER ION, Georgesu P. Rachtivan, HENDEL WILHELM, HENDEL LEOPOLD, Ionescu Virgil, IANCU MARCEL, Iofciu Ștefan, LOCAR JEAN, Peterneli Emil, Plămădeală Leonida, Popovici Mirela, POPPER ALFRED, SACHE-LARIDE ȘTEFAN, STOFFEL GOTLEB, SHIMYS EUGEN, Teodorescu C. Teodor, THALGOTT ERIC, VERNOUILLET JUSTE, VIECELLI ANGELO, Vermont Iosef, ZUDOR ALEXANDRU.

BAZARGIC
ZUGRAFOV SIMEON,
BOTOȘANI
Botescu Gheorghe,
BACAU
Moraru Constantin, Sterian Petre.
BRAILA
ROGUSKI RUDOLF.
CALĂRAȘI
Scărlătescu Leon.
C.-LUNG
Săndulescu Nicolae.

CONSTANȚA

Andreeescu George, GOSPODINOFF DIKO, IVANOV GANCIO, KESIK-BASCHIAN M., Loghin Nicolae, TEODORIDIS TEODOR.

CRAIOVA

BILEK GEORGE.

DOROHOI

Bogrea Mihail.

GALAȚI

Artimescu Ioan.

GIURGIU

Toma Scărlătescu Brăila.

IASI

Grumăzescu Gheorghe.

ISMAIL

Popescu Gheorghe.

ROMAN

SCHWARTZ OTTO.

R.-SĂRAT

Balaban Grigore, LINDE IOSEF.

R.-VALCEA

Busuioac Ioan.

TARGOVISTE

MAGRINI I., Răducanescu Ioan.

T. JIU

DOPPELREITER JULIUS.

AGNITA

ZINZ FRIEDRICH.

AIUD

NOVOTNY RADU.

ARAD

BERECZ IOAN, GRAF ALEXANDRU, KRON LENARD, Marian Ioan, MADAR GHEZA, MASZNY IOAN, NACHTEBEL EDMUND, Precop Ioan, STEINER EUGEN, SZANTAY LUDOVIC, VIRAG COLOMAN.

BISTRITA

PELAUNDLER OTTMAR, HOFFSTÄDTER CAROL.

BRAȘOV

Popescu Petre.

CĂRANSEBES

FINZ ENRIC.

CLUJ

Ciortea Victor, Ivascu Iosef, KEPPL ȘTEFAN, RATZ MIHAIL, Salvan Virgil, UYVAROSSY S. ALEX.

GHEORGHENI

LASZLO ANTON.

LUGOJ

Iorga St. Alexandru, IUNKER ERNEST.

MEDIAȘ

GROSS CAROL, HANNER FRIEDRICH.

MERCUREA CIUC

BEREK FRANCISC.

ORAȘIE

Ciurdărescu Ilie.

ORADEA

MOLNAR GH., MOSKOVITZ EUGEN, SZALLERBERK ANTON.

ORAVIȚA

Runcan Aurel.

SATU MARE

FODOR GAVRIL GAL EUGEN, GOSCHI MATIA.

SIBIU

BEDEUS IOSEF.

SIGHET

LUCKACS OTTO.

SIGHISOARA

LEONHARDT ERNEST.

TG.-MURES

HANN FRANCISC, GAAL PAUL, LOBENSCHUTZ IOSEF, VARADY ARPAD.

TIMIȘOARA

BAUTZ ȘTEFAN, BONN CAROL, Boiangiu Stelian, ECKER IOSEF, FENYVES CAROL, KATSUBA LUDOVIC, MAKAY ELEMER, Petru Alexandru, Purcariu C-tin.

CERNAUȚI

Grecul Vasile, LOCKER GUSTAV, MIGULA IULIU, NOSSEK CAROL, Panaita Constantin, WIESSELBERG AL., WALL SIGMUND.

SUCEAVA

BITTNER CONRAD.

CHISINAU

Cupcea Gheorghe, MERTZ NICOLAE, POPOFF MIHAIL.

Acum, după ce ați privit defilarea acestor nume cu ațit de barbare rezonanțe, desigur vă întrebați: ce măsuri a luat ministerul de resort ca să remedieze această rușinoasă situație?

Niciuna.

De aceea arhitecților, ca și celorlalți profesioniști români, nu le mai rămâne decît să se organizeze în bresle luptătoare și, solidar, să-și ocucerească singuri drepturile în țara lor. Ca avocații.

D. Valer Pop în luptă cu rechinii

D. Valer Pop a declarat zilele trecute la Alba-Iulia următoarele:

„Ne găsim astăzi în țara noastră, într'un stat mărit și puternic. Noi, cei care susținem și apărăm România integrită, avem dreptul de a revendica și stăpînirea tuturor bogățiilor ei sufletești și materiale. Nu putem admite să fim cetățeni de a doua mînă, ci trebuie să creiem un stat puternic și consolidat, în care elementul românesc să fie stăpîn pe bogățiile solului și subsolului său.”

În sfîrșit! Un ministru român!

Evreii sunt pentru comunism, dar nu în Palestina

Evreica Klika Enibelsaft a fost expulzată din Palestina pentru comunism.

De ce nu protestează „Adevărul” și contra huliganilor dela Tel-Aviv?...

Lăcustele

Ziarele anunță că asupra unor județe din Basarabia s'a abătut un stol de lăcuste pustitoare.

„Sau trezită cam tîrziu lăcustele. Nu vor mai găsi nimic, căci le-au luat înainte stoburile de evrei!”

D. Mirto, cîinci dește și păzește!...

D. Eduard Mirto a fost prins la Constanța cu o contrabandă de băuturi alcoolice.

În momentul când se trudea să descaree buteliile cu licoare exotica de pe yachtul personal, el a fost zărit de directorul vămilor, declarat în contravenție și pîrit presei. Ceasul rău...

Domnului Sevastos ăla care ne scrie

Serviciul gazetelor ne trimite regulat tăieturi din „Adevărul” literar și humoristic” în care suntem provocați mereu la „discuție”.

Tentativele celei mai tîmpite reviste din țara românească eșuează însă tot așa de regulat.

Mihail Sevastos trebuie să înțeleagă și să ne scuze că aici nu are cîine să ducă o polemică la nivelul cerut. Rusinos, dar e adevărat.

În fiecare zi îi căutăm un egal, un imbecil care să stea cu el de vorbă, dar din nefericire nu-l găsim nicăieri...

De aceea astăzi la o nouă invitație a lui Sevastos, ne vedem siliți să-i trimitem de aici iarăși răspunsul nostru mai vechi: hai s...!

Clienții dela „Buna... Investire”

În numărul nostru de săptămîna trecută, cititorii lui „Sfarmă Piatră” au citit cu surprindere și, credem, fără nicio plăcere, un articol al domnului Dragoș Protopopescu, intitulat: „D. MIHAIL MANOILESCU SAU SUPLI-CIUL UNEI AGONII”. Acest articol în care patronul gazetei „Buna Investire” e crunt injurat și batjocorit de d. Protopopescu, „directorul” aceleiași foi, n'a fost scris special pentru revista noastră, fiindcă de asemenea colaborări ne-am dispensat de mult. El a fost compus la 26 Iunie 1932 și a apărut în ziarul „Calendarul”, de unde l-am reprodus aici, ținîndu-ne cu mîna de nas. Amîndoi clienții aceștia put îngrozitor.

Un democrat, despre național-tărăniști

Nimeni nu mai crede astăzi în sinceritatea democratilor. Toată lumea știe că regimul acesta al lor, fondat pe „nemuritoarele principii” care agonizează, este un regim al minciunii, al jafului organizat, al prăbușirii morale, al răsturnării valorilor.

Căpătuiala, lată lozineca bunului democrat.

Aceasta nu este o calificare grațuită a unor adversari dela dreapta, aceasta este constatarea dureroasă a unui tânăr democrat, revoltat, d. Zaharia Stancu, care, referindu-se la cel mai tipic reprezentanți al democrației românești, scrie în ziarul său „Lumea românească” următoarele:

„Si ti privesc pe tinerii din generația mea cari se găsesc în partidul național țărănesc. Nici unul din ei nu este atașat ideii țărăniște. Fiecare tânăr național-țărănist este legat de un frunțas. Unii sunt mihalachiști, alții madgeariști, alții potărchiști și așa mai departe. Astfel d. Ion Mihalache consideră partidul în fruntea căruia se află ca pe o moșie iar posturile de lojografi și isprăvnicești

din partid le împarte după foarte ciudate concepții, ca pe niște bunuri personale. Pe cel care îi ștergea pantofii l-a făcut șef sau așa ceva în organizația capitalistă, iar pe nădă-răul care-i păzește telefonul l-a promovat ideolog și șef de tineret. Pe un nepot după nevastă, — pre nume Nestor Badea, — d. Mihalache l-a făcut altădată deputat, pe urmă Director general la Casa Rurală și alaltăieri l-a împins în consiliul de administrație al unei mari întreprinderi metalurgice.

Dece să ne mirăm că a pătruns cea mai desgustătoare concepție în rândurile tineretului?

Dece să ne mirăm că tinerii nu mai cred în nimeni și în nimic?

D. Ion Mihalache spune din când în când cu candoare: „De ce oare este atât de anemic tîneretul partidului nostru?”

Dacă nu ar fi înconjurat de un gard viu de proști șeful partidului național țărănesc ar fi putut mai puțin greșeli.

Tînerii din partidele politice au adoptat cu o ușurare ușurintă odoasele moravuri ale bătrînilor.”

Așa dar, ce spuneam și noi: minciună, jaf, imoralitate, valori răsturnate, căpătuială — lată tot conținutul noțiunii de „democrație” la noi. La noi, ca oriunde.

Modestia lui Ziarilă

Tiganii din Europa răsăriteană, întruși într'un mare congres la Varșovia, și-au ales un nou voevod. Au fost cîinci concurenți la tron. Pamfil Șeicaru n'a candidat.

D. G. G. Mironescu scrie

D. G. G. Mironescu a scos de curînd al doilea volum de discursuri politice din anii 1930-1932.

Foarte interesantă prin problemele puse, și mai interesantă prin personagiile și evenimentele pe care le înregistrează, cartea aceasta a profesorului și fostului președinte de consiliu Mironescu este un seismograf fidel al mișcărilor politice din primii doi ani ai Restaurărilor.

Cum e compromis un om

În „Adevărul” din 6 Iulie, în același număr în care d. Dinu Brătianu declară că se întoarce dela Paris cu impresia că Franța se sbate într'un mare haos social și economic, iar criza francului este foarte serioasă, un imbecil scrie despre d. Iuliu Maniu, e drept de altă pagină, că fostul prim ministru „în Franța s'a întărit în certitudinea asupra solidității regimului democratic de acolo”...

A atribui oricărui om serios asemenea păreri despre democrația franceză tocmai în momentele acestea cele mai critice și cele mai ridicole ale ei, înseamnă a-l compromite iremediabil. De aceea credem că d. Maniu, când va lua cunoștință de bazaconile ce i se pun în seamă, nu va întârzia să le desmintă. Altfel ar fi să consțăm cu melancolie că el e prea bătrîn...

Continuitate revoluționară

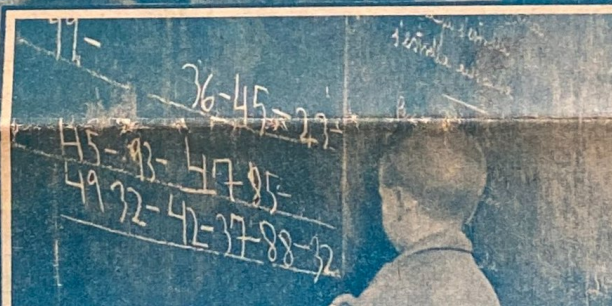
Se anunță că la Moscova s'a descoperit zilele trecute un complot împotriva lui Dimitroff, secretarul internaționalist comunist.

Când oboșește Stalin, e suplinit de conjurați!

Abonamente la
„Sfarmă - Piatră”
lei 300 pe an, 175 pe 6 luni

Redacția și Administrația:
Str. Domnița Anastasia 16. — Sectorul I
Telefon: 3.76.05

Sfarmă-piatră

Stânga sus :

Prizonierii bolșevici puși în libertate de Franco, trec granița spre Franța. Între ei sunt și câțiva „români”.

Dreapta sus :

GUERNICA. — După distrugerea orașului de către comunisti, populația s'a înfătat în corturi afară, pe câmp. Această tânără bașcă face curățenie în fața „casei”...

Stânga mijloc :

Saci cu pâine pentru informații din Spania roșie.

Dreapta mijloc :

SPANIA NATIONALISTA. — Învățătorii sunt pe front. Scolile merg însă înainte cu dascăli recrutați din elevii mai măricei!

Stânga jos :

BILBAO. — Elevul și „învățătorul” în drum spre școală...

Dreapta jos :

Alți prizonieri eliberați de generalul Franco.

